

Å SURRE SEG LANGSOMT INN I RAGNAROKK

Dag Jørgen Høgetveit
April 2022

Å SURRE SEG LANGSOMT INN I RAGNAROKK

"... ethvert umistenksomt folk lever under en dødelig trusel." (Carl Joachim Hambro; De første måneder; s.11)

I fravær av en kvalifisert forestilling om fortiden, vil vi formodentlig drives bevisstløse inn i fremtiden i lommen på dem som har påført oss stillingen i nåtiden.

"The greatest tragedy about Russia's potential invasion is how easily it could have been avoided." (Ingress til Stephen M. Walt; foreignpolicy.com; 19.01.22)

Dag Jørgen Høgetveit; april 2022

OM NOE MAN KALLER 'BEREDSKAP'

-Kobbernettet har tjent oss vel i over hundre år, men ... Og Dessuten ...

Der nyttes betydelige penger i å vareta den 'digitale' kommunikasjons-infrastrukturens integritet, herunder å holde oppe mobilnettet.

Er kobbernettet (som for tiden er under Telenors aktive destruering) på Totalberedskapskommisjonens bord? Eller blir prioritert telekommunikasjon (som er avhengig av el.tilgang i ethvert tilknytningspunkt) noe Harald Sunde et al. en gang (i en ikke nødvendigvis fjern fremtid) vil se 'i et helt nytt lys' etter et større strømbrydd over mer enn et partre dager?

Skaden skjer nå; ikke fra 2025.

-Alle vet ... -Ingen seriøse forskere tviler på at ...

En fiktiv sammenheng mellom brent karbon og klimatiske endringer nyttes m.a. til avvikling av en sikkerhetsmessig påkrevet energidiversitet, for ensidig bruk av (miljø- og helseskadelig) elektrisitet - en ferskvare beroende på kontinuerlig produksjon og lange overføringer. I de fleste el.målepunkt er montert fjernstyrt, trådløs strømbryter, slik at de som besidder realkompetanse på slikt, kan frakoble strømmen hvor ønskelig - hjemme hos beredskapspersonell m.v.

Hvem trykker norske pengesedler?

Hvem er det greit for?

Der tyskeren drar kort en gang i uken (Nat. 31.03.22), drar nordmannen kortet mer enn én gang om dagen. Nordmannens likegyldighet til kontantene Erna Solberg ville fjerne innen 2030 (der var det årstallet igjen), er et frihetsproblem og samtidig et betalings-beredskapsproblem.

"Jeg har jobbet med katastrofeberedskap på sykehus i 40 år. Sist gang vi realistisk testet våre lovpålagte oppgaver i tilfelle krig var for 30 år siden. Da øvde vi på 'evakuering og fortsatt drift av sykehuset' med å opprette et evakuerings-sykehus på Sonjatun helsesenter sammen med kommunehelsetjenesten i Nordreisa.

Vi satte opp forhåndslagret 'kirurgisk enhet' (som ikke finnes lenger), øvde på krigsplanen (som ikke finnes lenger) og hadde ressurser (som ikke finnes lenger) til å øve personellet i to dager.

UNN i Tromsø har siden sykehuset var nytt i 1991 aldri gjennomført en fullskala katastrofeøvelse. Vi har årlige øvelser, men de er svært begrenset i omfang grunnet sykehusets økonomi; "Produksjonen må ikke forstyrres".

"Helseberedskapsloven stiller krystallklare krav allerede i § 1-1: "For å ivareta lovens formål, skal virksomheter loven omfatter kunne fortsette og om nødvendig **legge om** og **utvide driften under krig** og ved kriser og katastrofer i fredstid, på basis av den daglige tjeneste, **oppdaterte planverk** og **regelmessige øvelser**, slik det er bestemt i eller i medhold av loven" (mine uthevninger).

Lovlydige som vi er, vil de fleste tro at norske sykehus (helseforetakene) og kommunene har oppdaterte planverk og har øvd personell og planer regelmessig

for å kunne legge om og utvide driften i krig - jeg gjentar: i krig!
Det har vi ikke." (Overlege, prof. dr.med.Mads Gilbert; Kl.k. 25.03.22)

2

"Seniorforsker i Nibio, Marianne Bechmann, bekymrer seg i et innlegg i Nationen for hvordan det vil gå med vannkvaliteten i Oslofjorden om landbruket øker produksjonen av matkorn. Bechmann mener det vil være bedre å importere hvete enn å øke norsk produksjon og risikere økt nitrogenavrenning til Oslofjorden."

"Kombinasjonen av krig i Europas kornkammer og energi- og kunstgjødselkrise har gitt hvetepreiser ingen har sett på mange tiår.

Hva dette igjen vil bety for verdens matvareforsyning til høsten, når avlingene skulle vært tresket på ukrainske jorder og avlingene svikter i land som Pakistan og India fordi de ikke har hatt råd til å kjøpe nok kunstgjødsel, er det ingen som veit. Det blir stygt, spørsmålet er bare hvor stygt.

Seniorforskeren i Nibio har imidlertid en kjepphest å ri; nitrogenavrenning fra landbruket.

Men på et vis er det bra det blir sagt og. Innlegget viser med all tydelighet tankesettet som har ført Vesten inn i en situasjon der vi har outsourcet alt fra tungindustri, energiproduksjon, gruvedrift og matproduksjon til tredjeland og gjort oss avhengige av import av alt vi trenger fra land vi nå skulle innført sanksjoner mot.

De siste 30 årene siden murens fall har vært preget av en narsissistisk miljøvern-nasjonalisme koblet med tøylesløs markedsliberalisme og frihandel.

Industri, energiproduksjon og landbruk som måtte oppfattes som ubehagelig, krenkende for en salamander, og gir ukorrekt mengde utslipp av klimagasser her i Vesten legges ned.

I stedet kjøpes det heller billig fra Russland, Kina eller andre autoritære stater med tvilsomt menneskesyn og enda mer tvilsomme miljøreguleringer." (Agro-
nom Øystein Heggdal; Nat. 04.04.22)

-Å pr idag kaste mer penger etter norsk jordbruk kunne gi overproduksjon; gjødselsubsidier kan medføre redusert tilgjengelighet da noen ville hamstre for neste sesong; beredskapslagring av korn må etter ti år fremdeles utredes, og vi kan ikke kjøpe korn i dag - det kunne forstyrre markedet. Penger koster det og; å drifte et års matkornberedskap koster årlig en halv kroneis pr capita.

"Verdens regjeringer reagerer. Noen med eksportrestriksjoner, andre med økt korndyrking. Som i Irland, der regjeringen vil ha grasmark pløyd opp til kornproduksjon." (Hans Bårdsgård; Nat. 10.03.22) "Det er en oppfatning hos en del produsenter at det ikke vil bli lønnsomt å gjødsle for matkvalitet", melder Borch. Nei det er ikke en "oppfatning". Det er et faglig råd fra Norsk Landbruksrådgiving Trøndelag.

I publikasjonen "Kornnytt nr. 1 2022" anbefales kornprodusenter å kutte matkorn-gjødslingen med 15 kg gjødsel per dekar. Et "økonomisk optimalt gjødslingnivå" i vårkorn er på 50,7 kg med dagens gjødselpris. Med normal gjødselpris ville gjødslingsrådet vært 65,3 kg.

Når nær en firedel av gjødsla kuttes, blir det mindre korn.

Borch kommer med tiltak for økt hvetedyrking "nå", melder departementet. Nei, hun gjør ikke det. Hun kommer med løfter om tiltak i slutten av april."

"I Østfold begynner bøndene å gå i sirkel rundt traktoren. Status før våronna er at matkorndyrking er risky, mens landbruks- og matministeren sier hun "iverksetter tiltak" uten å iverksette et eneste tiltak.

Det gjør heller ikke Aps Per Vidar Kjølmoen, selv om han bruker ordet "garanti" her i avisen. Verken han eller statsråden har lovet bort en eneste million ekstra til norsk matkorndyrking. Fordi de ikke har dekning i regjeringen.

Vi har nok hvete i brødet til vinters også. Vi har nok ikke råd til økt norsk korndyrking, men vi har råd til å overby egyptere og somaliere på verdensmarkedet."

Så sant det er noe å by på og transporten ordner seg.

Nylig registrertes en stortingsrepresentant som syntes noe snurt ved at en 2012-rapport fra Landbruksdirektoratet (den anbefalte beredskapslagret korn)

inntil nå var unntatt offentlighet. Men det har da ikke vært en hemmelighet i forutgående hundreder år at slikt er direkte påkrevet?

3

"Beredskaplager er viktige tiltak mot spekulasjon og forsyningsproblem. Det var konklusjonen da Lloyds i 2013 analyserte kva klimatiske uår i fleire store produsentland samtidig kunne bety for forsyningslinene. Svaret var eit "systemsjokk" som kunne vare i fleire år. Ikkje minst påpeikte dei at transport ville bli ein flaskehals, som pandemien og nå krigen syner oss. Vi får håpe nå at kornlagra som finst i mange land, særleg i Asia, inneheld det FAOs statistikk lovar." (Prof.em.Åsmund Bjørnstad; Kl.k 29.03.22; (Anders Nördstad (Kl.k. 02.04.22): "-Det er tilsynelatende store lagerbeholdninger med korn på verdensmarkedet akkurat nå. Men mye av dette befinner seg i Kina og i andre typiske importland. Det gjør at lite korn er tilgjengelig for eksport, og dermed blir det vanskelig å finne all hveten som landene trenger."))

(Bjørnstad: "Fram til 2020 (da Zelenskyj godtok IMF's diktat) var det ikkje lov å selje jord i Ukraina - berre forpakte i opptil 49 år <jf. 3.Mos.25,13>. Ungarn har òg stritta mot EUs krav om sal av jord til utlendingar."

Gunnar Christie Wasberg skriver (i Fra kornmagasin til pengehusholdning og sparebank; s.92) at "Helt opptil de senere århundrer gjaldt den såkalte mosaiske rett. Lovgiverne utformet såvel paragrafer etter Bibelen og domstolene dømte ut fra disse i tvilsspørsmål. En del detaljer er imidlertid klart utformet. Således var det forbudt å selge jord fordi denne i siste omgang tilhørte Gud." Hvem eier norsk jord når førende norsk rikspolitik er til endes med (økonomisk) tvangsstruktura(sjonali)sering?)

"-Vi hører stadig at vi bønder er selvstendig næringsdrivende og ikke kan komme løpende til staten hver gang det dukker opp problemer. Som agronom er det en fjær i hatten og meningsfylt å dyrke matkorn, men vi skal tross alt leve av dette her, så vi må lage dekningsbidragskalkyler. Regnestykket vårt inneholder både timebetaling, gjødselprisen, prisen på plantevern, dieselprisen, kornprisen og en viss risikovurdering. Den bedriftsøkonomiske konklusjonen blir at det er mest lønnsomt og minst risikofylt for oss å dyrke andre ting enn mathvete, sier" kornbonde Terje Romsaas, Sørums, Akershus. (Nat. 14.03.22)

Troms: Birger "Bull og kona har til sammen fem barn. Siden familien aldri har hatt råd til sydentur og eldstemann snart skal begynne på videregående skole, synes Bull at tiden var inne for å ta seg en velfortjent ferie med storfamilien."

"-Skulle jeg kjøpt all gjødsla jeg vanligvis bruker, ville merkostnaden blitt omtrent 100.000 kroner. Jeg kunne droppet Sydenturen for å finansiere gjødsla, men jeg kjente at jeg ikke lenger var villig til å sette familiens behov til side for å drive matproduksjon på dugnad. I år blir det ferietur i stedet for gjødsel, seir Bull."

"Kjøttprodusenten sier det <har> vært en sorgprosess å komme fram til at det er riktig å redusere produksjonen. -Det sitter enormt langt inne å kaste inn håndkleet. Det sitter i ryggmargen av vi skal produsere mest mulig mat. Vi bønder er så indoktrinert i beredskapstankegangen at vi som eiere av Felleskjøpet, faktisk kjøpte Stavanger havnesilo, for å legge til rette for nasjonal beredskapslagring av korn. Men det er ikke vårt ansvar å sørge for at befolkningen har nok mat."

"Da Bull på Facebook denne uka delte valget om å dra til Syden med familien framfor å kjøpe kunstgjødsel, følte han først og fremst lettelse.

Et unisont kommentarfelt ønsket god tur, vakte forståelse for prioriteringen og takket for innsatsen han har lagt ned for å produsere mat. Flere fortalte at de sto i samme økonomiske spagat og i likhet med Bull hadde bestemt seg for å redusere produksjonen.

-Nå har jeg kjøpt halvparten av den gjødsla jeg kjøpte i fjor. Det betyr at jeg ikke kommer til å få nok fôr til kyrne, så da må jeg slakte ut og selge livdyr. I en situasjon hvor man ikke tjener penger på produksjonen, er det et rasjonelt valg å redusere produksjonen".

"-Det har gått fra vondt til verre, og er nå den dårligste i hele Europa. Det sier Per Olaf Lundteigen om norsk matberedskap de siste 25 årene. Han har vært stortingsrepresentant i over 20 år og gårdbruker enda lenger."

"-Det er en rekke regjeringer. Det har vært mange statsministre og mange landbruksministre opp gjennom. Politikken er avklart på Statsministerens kontor. Slik har det vært hele tida, og slik er det i dag, sier Lundteigen."

"-Jeg håper folk flest sier tydelig fra om alvoret i situasjonen, og hva som trengs. Det er bare gjennom en bred folkelig opinion at vi får den store snuoperasjonen som er helt nødvendig. Vi er nødt til å dyrke mer planter i Norge, og det må lønne seg å dyrke planter. Vi må ta mer jord i bruk og vi må gjødsle bedre, kalke bedre, grøfte mer og i det hele tatt få opp fruktbarheten".

Noen "sier tydelig fra": "Kjære Trygve! Etter å ha korrespondert med partileiinga og fleire andre høgt plasserte tillitsvalgte i Senterpartiet i seinare tid, er det åpenbart at partiet og regjeringa manglar forståing for den djupe krisa som norsk landbruk er inne i." (Lesja-ordfører Mariann Skotte og tidl. Norddal-ordfører Arne Sandnes; begge Sp; Nat. 14.03.22)

"Dersom Senterpartiet og regjeringa held fram med å halde bonden med godt prat og ikkje vil erklære krise no..." "... ei varsla krise. Det betyr at partiet og regjeringa for lengst burde ha førebudd ein handlingsplan. Det er dessverre lite som tyder på at det har skjedd. Dersom det er Arbeiderpartiet som stikk kjeppar i hjulet, må Senterpartiet vise handlekraft og kome seg ut av regjeringa. Vere opne og fortelje oss kva som eventuelt er problemet?" <Evt. vise handlekraft i Regjeringa og fortelle oss hva som er problemet; "Politikken er avklart på Statsministerens kontor. Slik har det vært hele tiden, og slik er det i dag". Der valget måtte stå om lojalitet til Jonas Gahr Støre og Ap-prosjektet (herunder muligens å knuse Sp) eller lojalitet til nasjonen, bør ikke valget være besynderlig komplisert. Fortell oss sannheten om hva Ap bedriver på innsiden av Regjeringa - det vil kunne hjelpe godt. Skotte og Sandnes:>

Forslaget vi har presentert for leiinga i Senterpartiet, er at staten betaler ut a-konto min. 1/4 av estimert etterslep i inntekt før våronna. Beløpet er 1/4 av ca 20 milliard kroner, det vil si 5 milliard. Resten av etterslepet må kome til utbetaling gradvis, eter at det er finrekna på talgrunnlaget. Ei delutbetaling no er nødvendig for å gi bøndene tryggheit for at staten meiner alvor. Det vil gi dei som no sit på gjerdet håp om ei framtid i bondeyrket. Samtidig vil regjeringa kjøpe seg tid til å jobbe vidare med ny politikkutforming.

Det manglar ikkje pengar i statskassa. Korona-pandemien viser at milliardane sit laust og kan mobiliserast raskt når krisa er eit faktum. Krisa i landbruket er ikkje oppdikta. No må Senterpartiet og regjeringa vakne og vedkjenne seg krisa."

Tja ...; hva vil egentlig "regjeringa" eller SMK? Å dømme etter hva de faktisk gjør, så vil de oss ikke vel.

Norsk matproduksjon holder "til 1 god frokost i døgnet."

"Norge har 0 kg matberedskap - det ble slutt i 2003 pga perestrojka..."

Vi har ikke beredskap på:

Korn, sukker, salt, gjær, matolje, frø, gårdsdiesel med mer.

Vi kan spise mer fisk sies det <"-Vi må kanskje klare oss uten sukkertøy og smågodt i en periode, men vi har utrolig mye fisk". (Statsminister Erna Solberg. Hva gikk det av Terje Danmarks-roer - gikk han lei av fisk?) - oppdrettsfisken spiser 83% <noen skriver endog 95%> importert fôr inkl fra Russland.

Villfisken da? - den får den nasjonen med den største marinen...

Raské tiltak for nasjonen Norge:

- Bestill ca 400 000 t matkorn (2 store bulkskip, ca 12 mnd. forbruk).

- Bestill ca 500 000 t fôrkorn (ca 3 mnd. forbruk)." osv.

"Nasjonalt bør en også tenke nøye gjennom hvordan en raskt og realistisk kan justere produksjonen og matseddelen optimalt.

På litt lengre sikt:

- Sikre pH rundt 6,5 på all norsk matjord.

- Øk betydelig nydyrkingen - Nibio har en nasjonal oversikt, flere mill. daa

er potensialet.

- Utmarksbeiter må istandsettes og rovdyrbestanden kraftig ned." (Cand.agric. Lars Arne Høgetveit; Norge Idag 25.03.22)

Hva skjer om du krysser blå russ og karbonapokalyptikere og tillater dem makt? "Millioner i Egypt og Afrika blir fratatt sitt daglige brød, fordi en diktator over natta kan dirigere kornmarkedet. Det avslører hvor sårbar maten er. Desto virktigere er det å minne om at store deler av verdens kornavlinger aldri havner på en tallerken.

I USA går 48 prosent av kornet til biodrivstoff. 42 prosent går til dyrefôr. I Tyskland går 57 prosent til fôr og 18 prosent til energi. 9 prosent av verdens planteproduksjon går til biodrivstoff."

"Store reserver kunne frigjøres som mat til land som er direkte rammet av krigen i "verdens kornkammer". Men drivstoff og fôr er mer lønnsomt. Slik fungerer det globale, industrielle matsystemet. Det sikrer ikke folk mat, men profitt til noen få. Det er et system som ødelegger maten og vanlige bønder." (Kari Gåsvatn; Nat 19.03.22)

"Alt fokuset på heltidsbonden, på effektivisering, på at det skal lønne seg å satse, har hatt én entydig konsekvens: Landbruket er mer frikoblet fra ressursgrunnlaget sitt enn noensinne. Systemet krever større bruk, høyere ytelse, og ikke minst: et dyretall som sjelden er i tråd med arealet utenfor fjøsdøren. Tilskuddssystemet er gjennomsyret av strukturrasjonaliserende grep som aktivt motarbeider et ressursbasert landbruk."

"Slik tilskuddssystemet er utformet, skulle man tro det var verdiløst for samfunnet å hattusenvis av bønder i hele landet som driver jord og produserer mat på små bruk. Sannheten er at denne infrastrukturen tvert imot er selve ryggraden for en funksjonell, lokal matsikkerhet."

"... siden andre verdenskrig ... hatt et mål om færre bønder. Den beste måten å få færre bønder på, har vært å gjøre det ulønnsomt å drive smått. Dette har skjedd med landbruksorganisasjonenes velsignelse, i håp om at de få bøndene som blir igjen, får nok penger å dele mellom seg til at det blir lønnsomt. Ironisk nok er altså landbrukets egne organisasjoner sterkt bidragsytende til strukturrasjonaliseringen som i siste instans tar knekken på hele landbruket. Derfor er det en farlig antakelse at landbruksorganisasjonenes interesser samsvarer med samfunnets interesser."

"Løsningen til organisasjonene blir å pøse mer penger inn i et system som ikke virker. Fremdeles hersker det en feilslått tanke om at lønnsomhet for "heltidsbøndene" - hva nå enn dette diffuse begrepet innebærer - må sikres først. Når eksempelvis Norsk Sau og Geit nå spiller inn et forslag om et nytt driftstilskudd for sauebruk for å sikre nødvendig lønnsomhet i saueproduksjonen, foreslår de selv å sette en nedre grense for tilskudd på 30 sauer. Små og store bønder blir dermed nok en gang satt opp mot hverandre.

Hvem trenger en strukturrasjonaliserende stat når man har landbrukets egne organisasjoner?

Det fins en vei ut av hengemyren, men da må noe endres. Målet om færre bønder lar seg ikke kombinere med målet om økt selvforsyning, og nå må staten ... få klart for seg hva som er viktigst. Det kan ikke være et overordnet politisk mål å sikre "heltidsbonden". Målet må være å få en mest mulig robust matproduksjon. Virkemiddelet? Å bruke norske ressurser.

Det er arealene som må være fundamentet og legge føringene for alt. Da må også bruk av norsk jord lønne seg, uavhengig av om bruket har forutsetning for å ha fem eller femti sauer. Spørsmålet om heltids- eller deltidsbønder er knekkende likegyldig. Forutsetningen for matproduksjon må være at all bruk av norske arealer er lønnsomt!

Bønder må bli lønnet for skjøtsel, beitebruk, grøfting, god agronomi, for å holde jorda i hevd og drive med matproduksjon som er egnet for sine lokale forhold, og de må bli lønnet så det monner.

Dette er former for støtte som ikke er produksjonsdrivende, men som sikrer matberedskap og en robust infrastruktur for matsikkerhet i hele landet. Det er

slik vi får levende bygder der folk vil bo og skape lokalsamfunn. Og disse hensynene er det ikke landbruksorganisasjonenes jobb å ivareta." (Samfunnsgeograf og landbruker Mari Austvoll Gjengedal; Kl.k.18.03.22) 6

"-Den tidligere sjefen i Felleskjøpet har sagt at <korn->lagring på gårder kan bli tre ganger dyrere enn i siloer? -Sentral- og regionallager skal også vurderes. Kanskje kan det være en miks. Det er derfor vi sender det på høring - for å få svarene. Og for å få på plass dette så fort som mulig, svarer Vedum" i en verden som ser noe rufsete ut. (Nat. 25.03.22) "-Nå jobbes det for fullt med dette, fordi vi mener det er viktig."

OK. Følgelig tør et par ekstra bulkskip med matkorn formodes i ferd med å legge til norsk kai som temporærlager. Ikke?

Vedum "legger til at det også er viktig for beredskapen å øke kornproduksjonen. -Det gjør at vi kan ha mindre behov for å kjøpe fra andre i et veldig presset verdensmarked."

Eller sagt med landbruksministeren (Nat. 16.03.22): "Vi har som nasjon et ansvar for å utnytte det potensialet vi har for å dyrke korn og matkorn. Regjeringa tar dette ansvaret på største alvor og reduserer nå bøndenes risiko."

"Skal vi få dyrket korn opp mot det potensialet vi i dag har må bøndene ha trygghet nå til å gjøre våronna." "Å heve lønnsomheten for å dyrke matkorn er ... et mer presist grep for å oppnå økt matproduksjon enn å subsidiere gjødselprisen." "... vil staten i jordbruksoppgjøret tilby en økning i målprisen for matkorn og økte tilskudd."

Dette vil kompensere for veksten i gjødselprisene etter tilleggsforhandlingene i høst, og gi økt lønnsomhet."

Altså bør du som blakk bonde forsøke å få lånt penger til våronna med sikkerhet i et løfte fra Landbruksdepartementet - hvorpå man aller høfligst vil forsøke ikke å le deg hele veien ut av banken. (Nåvel; ikke i Sparebanken Sogn og Fjordane - men også rentefri lån skal betales.)

Tilbake til Hans Bårdsgård (Nat. 10.03.22): "Alle lønnsoppgjør gir mer i timen. Akkurat slik alle jordbruksoppgjør gir økninger i pris på matkorn, og som regel økte tilskudd. I fjor var prisøkningen for eksempel 13 øre per kg mathvete og 10 øre per kg matrug."

Med samme prisøkning i vårens jordbruksoppgjør (en økning Borch foreløpig ikke har lovet) og en avling på 500 kg per dekar, betyr det 65 kroner (hvete) og 50 kroner ekstra (rug) per dekar. I et år der gjødselkostnaden øker 166 kroner per dekar.

Og så husker vi at regnestykket bygger på at bøndene reduserer gjødslinga. Dermed blir det mindre enn 500 kg korn per dekar - og mindre inntektsvekst enn 65/50 kroner.

Statsråden presenterte sin "nyhet" i VG. Slik kunne hun oppnå tre ting.

Hun kan for det første framstå som handlekraftig i opinionen, i tider der matvaresikkerhet er truet.

For det andre skaper utspillet en forventning i opinionen om at bøndene dyrker mer korn i år. (De har jo fått garantier, har de ikke?)

For det tredje kan noen kornprodusenter ta statsrådets utspill for god fisk, og øke matkorndyrkingen i strid med rådet fra landbrukets egne rådgivere.

Hvis det blir lite sol, eller hvis avlingen tørker bort eller flommer vekk,,,"

""Jeg må være ærlig å si at med alt som skjer i verden nå, så føles en dårlig måling som litt smått", sa finansminister og Sp-leder Trygve Slagsvold Vedum. Javel?

Med en god porsjon velvilje, kan Vedums svar forstås dithen at i lys av krigen i Ukraina, så blir ålt smått. Om velgerne kommer i skade for å forstå Sp-lederen slik at han ikke har tid til å være opptatt av de velgerne som har gitt ham tillit lenger, har han lagt sten til byrden.

Men det mest slående ved Sp-lederens "litt smått"-kommentar, er at Trygve Slagsvold Vedum ikke ser ut til å fange sammenhengen mellom "alt som skjer i verden" - og det som skjer, eller ikke skjer i Norge."

"... strømprisene er skyhøye i mange europeiske land, konsekvensene for arbeidsplasser og samfunnsgrupper er uoverskuelige. Krigen har forsterket markedets nådeløshet, og synliggjort politikernes tilkortkommenhet." "Matvareprisene øker og faren for alvorlig matmangel er stor. For samtidig som åkrene bombes i Ukraina, er bønder i flere europeiske land i ferd med å gi opp og legge ned produksjonen. Skippere på mindre fiskeskøyter går ikke fra kai. På grunn av høye strøm- og gjødselpriser og rådyrt drivstoff tjener de ikke lenger penger på matproduksjonen/fisket. Marginene har lenge vært små i primærnæringene i mange EU-land. Nå er de borte." "De altfor høye energiprisene og truet matproduksjon og forsyning, preger altså det alvorlige nyhetsbildet på vårt kontinent. Det er store saker av avgjørende betydning for folks sliv." "Dette europeiske bakteppet, bør gi Sp-leder Trygve Slagsvold Vedum medvind for de kjernesakene skuffede Sp-velgere venter på gjennombrudd for: Nasjonal råderett over - og politisk styring med energipolitikken og norske strømpriser, lavere drivstoffutgifter og styrking av norsk matproduksjon." (Eva Nordlund; Nat. 30.03.22)

Så kan man gjøre seg halvkvalfiserte gjetninger på hvorfor partileder/finansminister og matminister forsøker oppholde godtfolk med (gjenkjennelig departementskorridor-)prat. En slags lojalitet til Statsministerens dreiebok, som går på bekostning av sannheten; en lojalitet til Statsministerens spilleregler som trumfer lojalitet til nasjonen? Annet?

Statsministeren er som forrige, befengt med Oscar II-syndromet, hvor provinsen Norges, de norske nasjonalanliggender sees i Europa-føderasjonsperspektiv og ikke i perspektivet til "et frit, selvstendig, udeleligt og uafhængeligt Rige". Sett fra Brüssel og Davos kan det være fordelaktig at Norge rusler rundt på kanten av sultmodus.

"Kvifor skal vi følgje deg, statsminister?

Kjære Jonas." Bonde og dagleg leiar i Fjordtømmer AS, Ingunn Kjelstad (Nat. 18.03.22) skriv. "'Vi her ute" er relativt vanlege og like alle saman. Vi trur på rasjonell kommunikasjon, og for oss er all åtferd kommunikasjon. Dersom du har eit vakt budskap, dersom du manglar kraftfulle politiske tiltak som verkar, eller dersom du skubbar andre foran deg i viktige debattar i media, så sender det eit tydeleg budskap.

Like tydeleg som når du sender ut ei pressemelding, eller framfører ei innlært frase foran mikrofonen etter eit internasjonalt toppmøte.

Handlinga di har ein konsekvens. "You cannot not communicate" seiest det. Alt du ikkje gjer, er like kraftfullt som det du gjer.

At du og regjeringa framleis let vanlege folk ta støytten for straumpriskrisa, at de utan vidare set arbeidsplassar og industri i fare ved å la den liberaliserte energipolitikken verke uhemma, at bønder og grøntprodusentar må legge ned på di og sjølvaste Senterpartiets vakt - alt dette får konsekvensar.

Følgjene av energipolitikken har forskyve likevekta i makta mellom veljarane og deg. Interessesetningar har kome til syne. Nemdeg omsynet til vanlege folk og vanleg næringsliv - versus omsynet til ein mektig kraftbransje og dei sterke kapitalkreftene bak det såkalla grøne skiftet."

"Det kjipaste er at leiarjyplingen på sidelinja fortel ei forteljing som gjev folket meining. Det er eit sprik mellom di og folket si verkeligheitsoppfatning. Vi har blitt fortalt av deg og regjeringa at vi skal forme politikk og samfunn for eit grønt skifte for at verda ikkje skal øydeleggast.

Etter 20 år med grøn innsats set vi rekordar i CO2-utslepp. Kolkraftverka aldri har tent meir pengar og vårt eige Equinor har rekordresultat. Vi har lete oss underhalde av eit OL der all snø mogleg var produsert på kolkraft. Tyskland - EU sitt fremste grøne land - har siste 20 åra auka kapasiteten sin på fornybar kraftproduksjon med 80 prosent, men produserer likevel berre 5 prosent meir kraft.

Det kostar. Og du fortel oss at vi må tole å bli fattigare både på pengar og natur. At vi som folk må forstå og akseptere at vi må bygge ut våre fjell, våre elvar og våre hav for at vi skal lære oss å spare straum og at industri kan flagge ut.

Forteljinga di stemmer ikkje med det vi folk erfarer dagleg. Teorien din stemmer ikkje med praksis og levd liv. Forteljinga di er i ferd med å gå i oppløysing, og du klarer ikkje utradere dei som fortel motforteljinga."

"... besynderlig hvad dennem var imod", sa den danske adelsmand i Norge - han var ikke statsminister, han var riksråd, stattholder ...

(Hva er det forresten med selvfølelsen i trossamfunnet Statsministeren tilhører?

Tragiske hendelser kan avstedkomme en sten, en minneplate på åsted og evt. på eller ved gravsted.

Etter massakeren i 2011 poppet snart opp umiskjennelige, indiskrete minnestener på de underligste steder. Det var en begynnelse.

"... dei fastbuande grannane på Utstranda. Det var dei som fyrst kom seg ut i båtane, risikerte liv og helse i redningsarbeidet den 22. juli, men som i åra etterpå er neglisjerte, plaga og trakasserte."

"På sjølve Utøya er eit fint utforma minnesmerke for lengst på plass. Det er talande og vakkert. Men egedomen omfattar også Utøykaia på den tronge landsida. Dersom nokon trudde at eit ekstra minnesmerke her inne ville avgrensast til ein fredsam plass med til dømes bautastein, namneplater, grasplen og blomar, tek dei grundig feil.

Her blir no bygt ein megaloman skulpturpark med høge betongmurar og 77 massive bronsesøyler, kvar tre meter høge. Kommande valfart frå riksvegen ned til stranda fører til behov for romstore parkeringsanlegg og fasilitetar.

Kostnaden for minnestaden overgår budsjettfantasien: mellom 700 og 800 millionar kroner, hittil! Med stille manøvrering blant maktpersonar, Statsbygg som utbyggjar og open staskasse kan dette ende som eit milliardprosjekt." (Hallgrim Berg; Dagen 12.03.22))

Anything you do can get you shot, including doing nothing.

De mange mater krokodillen i håp om at den skal 'spise meg sist'. Slik blir krokodillen stadig større og spiser stadig flere.

"-Frykt er føden som dere gir til Putin-regimet. Det er energien som han tar fra Europa. Vi ukrainere har mye å frykte, han dreper våre kvinner og barn. Men vi frykter ham ikke, vi gir ham ikke den gleden. Vi ler av ham. Vi møter den brutale aggresjonen med ironi og humor.

-Hvordan Da?

-Da vår forsvarsminister ba ukrainere om å fjerne alle veiskilt, så gjorde de mer enn det. De skrev "Haag" på skiltene. Alle veier fører til krigsdomstolen i Haag. Så var det noen mindre sofistiskerte som skrev av veiene fører til helvete. Objektivt sett er vi mindre enn Russland, men vi frykter ikke Putin. Og det er det som har stanset ham." (Ambassadør Viacheslav Yatsiuk; Aft.p. 19.03.22)

1984. Forsvarskomiteen: ""Både vårt sivile samfunn og også Forsvaret som organisasjon er etter hvert blitt både kompliserte og sårbare. Vi må derfor regne med at en motstander vil satse mye nettopp på å sette den sentrale administrasjon og sentrale kommandomyndighet ut av funksjon. En konklusjon av denne trusselen må være en så sterk og forbedret grad av desentralisering som mulig <les gjerne konklusjonen en gang til>, slik at systemet kan fungere selv om den sentrale ledelse helt eller delvis er satt ut av spill. I lys av denne trussel bør Heimevernets oppgaver, ressurser og utrustning vurderes nærmere med tanke på å sette heimevernsavdelingene bedre i stand til å sikre vitale og sivile objekter i en krise-/krigssituasjon."

Et viktig poeng, slik Stortinget så det, var altså at eventuelle fiendtlige sabotasjeavdelinger trolig ville bestå av topptrente elitesoldater med meget gode kunnskaper om sine mål. Forsvarsledelsen fikk derfor i oppdrag å utrede behovet for styrker med spesialutdannelse, som kunne bidra til å motvirke sabotasje- og terrortrusselen.

Sommeren 1984 ble generalløytnant Fredrik Bull-Hansen utnevnt til general og forsvarssjef. Bull-Hansen markerte allerede fra første dag av stor interesse for Heimevernet og fulgte opp Stortingets intensjoner ved å gi Heimevernet oppdraget med å sette opp og utdanne et visst antall spesialstyrker."

"Rekrutteringen ville først og fremst skje fra eget personell med gode fysiske og psykiske kvalifikasjoner, men også personer fra andre deler av Forsvaret ville være aktuelle. Hovedpoenget var å få tak i dyktige og godt motiverte befal og soldater. Tidligere utdannede fallskjerm- og marinejegere, personell fra je-geroppsetninger i Hæren samt hundeførere utgjorde en viktig rekrutteringskilde, og personell som ble plukket ut ble overført til Heimevernet fra de andre forsvarsgrenene.

I 1987 utarbeidet Forsvarssjefen det første direktivet for opprettelse, utrustning og anvendelse av spesialstyrker i Heimevernet. Det ble fastsatt en prøveperiode frem til 1990, slik at organisasjon, øvingsprogrammet og utstyr kunne bli prøvet ut. Spesialstyrkene var stort sett ferdig oppsatt i 1988, og samtlige enheter fikk sin første trening i 1989. I jubileumsåret <1996> er fem spesialstyrker operative i Norge: To på Østlandet, en på Sørlandet, en på Vestlandet og en i Trøndelag." (Karl H. Brox; Heimevernet 50 år; s.178-9)

Heimevernets spesialstyrker, HV-016, ble av forsvarssjef general Harald Sunde, uten stortingsbehandling eller noen form for plausibel forklaring, avvirket i 2010-11.

Men fremdeles 1980-tall, general Bull-Hansen - og Holst-doktrinen.

"Et forvarsel om hva som var på trappene skulle komme i form av den såkalte "Munnkurvstriden" i 1986-87, da daværende forsvarsminister Johan Jørgen Holst knesatte doktrinen om at "uskrevne regler" går foran lovfestede bestemmelser når det gjelder grensene for militærpersoners adgang til å ytre seg i det offentlige rom."

"Forsvarsministeren hadde tre ankepunkter: (1) Offentliggjørelsen i oktober 1986 av Forsvarsstudien 85, hvor forsvarssjef Fredrik Bull-Hansen krevde sterkere konsentrasjon av forsvarsressursene for at både Sør- og Nord-Norge skulle kunne forsvares samtidig; (2) Forsvarssjefens foredrag i Oslo Militære Samfund 1. desember samme år; og (3) Forsvarssjefens uttalelser om økonomi på et årsmøte i et av befalsforbundene. Holsts utspill førte til en livlig pressede-batt... Noen konklusjoner av betydning synes det imidlertid ikke som man i etterhand har kunnet trekke av "Munnkurvstriden", ut over nokså trivielt å konstatere den vedvarende gyldighet av aksiomet "makta rår".

En analog sak utspilte seg senhøstes 2001, da førstestatsadvokat Lasse Øvigstad skrev en artikkel med ... "På det prinsipielle plan innebar saken ... at våre myndigheter nok en gang valgte å stadfeste Holst-doktrinen om at visse regler - denne gang omtalt som "lojalitetsprinsippet" og "innordningskravet" - har forrang fremfor de lovfestede bestemmelser når det gjelder grensene for hva som kan ytres offentlig.

Det er denne doktrinen som siden 2005 har vært nedfelt i selve Grunnloven's § 100; "hvor særlig tungtveienede Hensyn ...".

"Holst-doktrinen's grunnlovsfestede gyldighet skulle manifestere seg med særlig tydelighet under general Sverre Diesens regime som forsvarssjef." "Med sitt nye direktiv hadde general Diesen - med vår reviderte Grunnlov i hånd - stadfestet Holst-doktrinen i skjerpet og tilnærmet kodifisert form.

Om det ikke hadde vært klart fra før av, skulle det nå ikke lenger være tvil om at for Forsvarets vedkommende var Grunnlovens ytringsfrihetsbegrep underlagt lojalitét som overordnet og styrende prinsipp. Hvilken betydning dette har for samfunnet som helhet, følger av Forsvarets sentrale posisjon og funksjon som samfunnsbærende etat, basert på den grunnlovsfestede almene vernepliktsordning (Gr1. § 119).

At siste ord ikke bør være sagt om dette temaet, fikk vi en påminnelse om i mars/april 2016, da tidligere statsråd Kristin Clemet (nå leder for "tankesmien" Civita) gikk ut i media med krass kritikk av Stiftelsen Fritt Ords Ytringsfrihetspris til generalløytnant Robert Mood." (Odd Gunnar Skagestad; Grunnlovens § 100 - den besværlige ytringsfriheten; i J.K. Baltzersen (red.); Grunnlov

Mon ikke Holst-doktrinen regjerer også i Regjeringen.

I nabolaget med de korsmerkede flagg har Finland det beste nasjonal-forsvar og den laveste frykt for å varsle om korrupsjon. "44 prosent frykter gjengjeldelse om de varsler om korrupsjon i Norge. Mot bare 26 prosent i Sverige, 18 i Danmark og 12 i Finland. Ifølge Transparency International.

Frykten er begrunnet. Man kan ... miste arbeidsoppgaver, posisjoner og opprykksmuligheter. Eller bli offer for nesten bisarre represalier." Skriver Kjetil Rolness (Aft.p. 19.03.22; i Finland har de forresten beredskapslagret "kull, råolje, oljeprodukter, naturgass, matvarer, produkter relatert til matproduksjon og medisiner" (Nat. 30.03.22) Rolness:)

"Forskning ved FAFO, finansiert av Fritt Ord, viser negativ utvikling for yringsfriheten i arbeidslivet: Flere arbeidstagere i 2021 enn i 2016 vurderte sine yringsbetingelser som dårlige. Og flere gjør det i offentlig sektor enn i privat sektor."

"Det er gjennomgående i intervjuene at ledere og mellomledere beskriver et godt arbeidsmiljø med stor takhøyde og godt yringsklima, mens de ansatte i deler av organisasjonen beskriver et annet bilde", konkluderte rapporten.

Den kritiserte også kommunenes etiske retningslinjer, med god grunn. Mange norske kommuner har regler som minner om formuleringen: "Jeg er for yringsfrihet, men ..."

For husk lojalitetsplikten! Reglene klargjør ikke at yringsfriheten står over lojalitetsplikten. Den første er lovfestet. Den andre ikke. Ifølge Sivilombudet er yringer illojale bare når de beviselig skader arbeidsgivers "legitime og saklige" interesser. Å unngå uønskede, uheldige eller ubehagelige yringer, er ikke en slik interesse."

"... mange hår ikke bare et begrenset yringsrom. De ønsker å ha det slik.

Fafos tall viser at under halvparten både i privat og offentlig sektor mener at arbeidstagere bør ha stort spillerom for å ytre seg offentlig om "egne meninger i tilknytning til jobben" og "forhold på egen arbeidsplass". En av fire mener rommet bør være lite. Ledere og andre ansatte har omtrent samme holdning.

Hva i all verden? Men alle mener vel at rommet for å ytre seg om "faglige spørsmål man jobber med i sitt arbeid" bør være stort? Nei, ikke mer enn seks av ti.

Ingen har kommentert denne nedslående andelen. Eller spurt hva den kan fortelle om nedkjølingseffekten av lojalitetsplikten. Den utbredte, restriktive holdningen til yringsrommet i arbeidslivet er uforståelig, da intet fag, ingen bransje eller virksomhet kan utvikle seg uten fri meningsutveksling. Og trist, om det man jobber med, har stor samfunnsmessig betydning.

Offentligheten risikerer å gå glipp av stemmer som kan sitt felt, kjenner systemene innenfra, og vet hvor skoen trykker. Da har vi ikke bare et yringsproblem, men et informasjons- og demokratiproblem." Yess, vi har - har hatt lenge.

Pr 2022 er Forsvaret fortsatt døende; 'kronisk mangel på våpen, ammunisjon, uniformer og reservedeler', javel; "-Forsvarets forskningsinstitutt gjentar nå at Forsvaret må utdanne mer enn dobbelt så mange offiserer årlig, bare for å opprettholde størrelsen på offiserskorpset, sier" leder i Befalets Fellesorganisasjon, Jens B. Jahren (vg.no 16.03.22; fremdeles:)

General Harald Sunde etterspør et "sterkere og mer utholdende" landforsvar samt bl.a. "nye fregatter" og fortgang med annet tyngre materiell med tidkrevende anskaffelse. "-Forsvaret har for tiden en konkurranse gående om levering av nye stridsvogner mellom en tysk og en koreansk leverandør. Men alle må forstå at vi ikke kan kjøpe stridsvogner fra den andre siden av kloden. Vi må ha samme materiell som våre nærmeste NATO-partnere og naboer som vi eventuelt skal slåss sammen med". Naturligvis.

Eller forresten? Kan man bestille krig dit man har stridsvognene? Ellers kunne jo tenkes at de fremmede soldatene innfant seg et annet sted slik at tængskompagniet ikke fikk has på dem?

"Forsvarsminister Odd Roger Enoksen (Sp) bør se ironien i at Tyskland tilbyr oss siste versjon av Leopard 2A7 samtidig med at de selv satser på et tysk-fransk samarbeid der Leopard 2A7 og franske Leclerc skal erstattes med et system av bemannede og ubemannede kjøretøyer, droner, helikoptre, moderne sensorer og presisjonsvåpen for korte, middels og lange avstander. Med andre ord fremtiden." Skriver forsvarsanalytiker, major John Berg (Aft.p. 31.01.22) "Slik utviklingen går, er det lett å se for seg trusselscenarioer der norske stridsvogner ikke kommer til skudd. Dels fordi de kommer frem for sent og dels fordi de ikke kommer fremoverhodet. De blir dinosaurer."

"Det er ikke bare general og tidligere forsvarssjef Sverre Diesen og generalløytnant og tidligere hær sjef Robert Mood som anser stridsvogner som foreldede, men alle land vi bør sammenligne oss med." "Danskene bygger fremtidens hær på kjøp av 309 Piranha V 8-hjuls panservogner, som veier halvparten av en leopard 2A7 og kan utrustes med de moderne sensorer og våpen fremtiden krever."

Kan F.dep. få første behøvede amerikanske transporthelikopter etter 13 måneder, slik Sverige gjorde for noen år tilbake? Ikke det? Kanskje noen andre skulle få oppdraget? (Og hvis man må ha, så må man ikke ha nytt.)

Enn en sikkerhetskultur som gir levende flyvere ved behov? (-Nei, stasminister - du har intet tjenestelig behov for å møte dem som flyr transporthelikoptrene.) Å praktisere taushet som noe mer enn en papirøvelse har også den gevinst at snoker i større grad må eksponere seg.

"... Det er egentlig alt vi trenger for å kunne løse oppdrag og sloss, forklarer major Håkon Strand, i HV-16." (Forsvarets Forum okt./2017) I juni samme år åpnet den første sivile base (driftet av Wilh. Wilhelmsen-selskapet Wilnor) for lagring og forsyning av heimeverns-materiell. "Løsningen er utarbeidet av Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) for å gi HV hurtigere responstid og lengre utholdenhet. Fra konteinerne settes på bil til de er framme ved HV-området skal det ikke ta mer enn 12 timer." 12 timer er i denne sammenheng lang, lang tid ... Dertil må enkelte forutsetninger være til stede; der må fremdeles eksistere et containerlager, containertrucken må være operativ, personell med stor-truckkompetanse oppegående samt veier åpne. M.m.

Heimevernet har de facto vært nedlagt siden 2002. Hva gjør det medrestberedskapsvevnen til "å kunne løse oppdrag og sloss" at 450 containere med HV-materiell er tilbakelevert FLO? "-Wilhelmsen har nå levert tilbake 450 containere pakket med utstyr for HV. FLO har hverken plass eller ressurser til å forvalte disse containerne. De er lagret utendørs, noe de ikke tåler. De inneholder medisinsk utstyr, batterier og uniformer", siterer Aft.p. (23.03) Christian Tybring-Gjedde.

"Generalmajor Lars Christian Aamodt er sjef for FLO. Han bekrefter overfor Aftenposten at også han anbefalte at avtalen ble videreført frem til en ny løsning er på plass for transport og lagring." "Avtalen med Wilhelmsen-gruppen utløper samtidig som statsminister Jonas Gahr Støre (Ap) varsler flere milliarder kroner til Forsvaret, nettopp for å styrke beredskap og mottak av allierte"; (Wilhelmsen-avtalen omfattet også bistand til det siste. "Ifølge Aftenpostens kilder 'advarte <også Sjeff Forsvarets operative hovedkvarter (FOH), generalløytnant Yngve> Odlo i et skriv mot å avslutte avtalen. Brevet gikk til en rekke ledere i Forsvaret.")

Aft.p. torsdag 24.03: "Tirsdag ettermiddag uttalte tidligere forsvarssjef Harald Sunde til VG at han fant det utrolig at kontrakten med Wilnor avsluttes før det er på plass en erstatning. Han sier at "dette ble innført i min tid som forsvarssjef"." Jo.

Containere synes igjen å vise seg egnet som beredskapsinhibitor - generalmajor/general Arne Solli nyttet containere til avvikling av hærberedskapen. (Klar-til-strid-ammunisjonen var dog allerede borte og forsøkene på avvæpning av reservebefal og Heimevernet igang alt rundt 1990.)

"... De facto dreier det seg om en sakte nedbygging av Forsvaret. Det går sånn passelig rolig for seg, slik at det ikke påkaller den dramatiske oppmerksomheten blant folk flest", konstaterte generalløytnant Hjalmar I. Sunde (Aft.p. 29.12.97); årevis før Sverre Diesens Forsvarsstudie 2000.

"Det kunne virke som om spisse utenlandsoperasjoner og avansert høyteknologi var det eneste saliggjørende. Offiserer som snakket høyt om territorialforsvar og at den sentrale oppgaven var å kunne forsvare de norske grensene, ble nærmest latterliggjort. De ble plassert i båsen for gammeldagse kaldkrigere som satt fast i et utdatert verdensbilde. Uten evne til å forstå den nye tid.

For den politiske og militære konsensus var et annet sted. Og i skyggen av denne forsvant mye av den norske forsvarsevnen." "Og hele tiden sto det norske toppmilitære klar til å akseptere - ja, noen med sin aktive støtte - en omlegging som viste seg å være en nedbygging."

Etter et partre decennier er vi "med ett ... tilbake til det som til alle tider har vært Forsvarets kjerneoppdrag: et forsvar for nasjonalstatens grenser og interesser.

Det er pussig å registrere hvor mange som like lydløst som sømløst har snudd. Og det er like interessant å registrere det totale fravær av ledere som påtar seg ansvar for at vi er havnet der vi er." (Harald Stanghelle; Det ansiktsløse ansvar; Forsvarets Forum 4/2019)

"Det russiske felttoget i Ukraina er det største, men ikke det første varsel om at vi ikke har vært gjennom historiens endelige forløsning. Kriger på Balkan alt på 90-tallet burde fått oss til å se nøyer etter."

"... og Forsvarsdepartementets underligste dokument noen gang, departementets strategiske konsept 'Styrke og relevans' i 2004, ikke bare var misvisende, men mystikkbasert og grunnleggende feil.

Det som i realiteten representerte en avvikling av landmakten og det territoriale nasjonale forsvaret, ble søkt fremstilt som en modernisering som skulle gi det norske forsvaret økt styrke og relevans.

Akkurat som de militærfaglige råd i FS2000, MFU2003, FS2007 fulgte de sin egen virkelighetsoppfatning og logikk, men var tøv og tant fra ende til annen. De ble alle skrevet etter krav og spesifikasjoner fra det som muligens var store mystiske begavelser, men rent faglig sett, dypt inkompetente politikere fra så vel Høyre som AP og av militærfaglige rådgivere som hadde suspendert historien, tusenårig erfaring og egen faglig integritet.

Det som ble igjen etter årtusenskiftets Forsvarsreform er en sterkt redusert landmakt med en Hær som knapt kan forsvare "en bydel i Oslo".

"Ja visst finnes det presisjonsstyrte hypersoniske kryssermissiler, men fotsoldaten har fortsatt en påfallende høy stridsverdi. Og forsvarsviljen er fortsatt av stor strategisk betydning, og er fortsatt kanskje den største og viktigste av alle de mange ukjente størrelser i et felttogs mange likninger.

Desto mer pinlig, og minst like deprimerende, er det når FFI nettopp har utgitt en stor rapport som åpenbart bygger på de samme sikkerhetspolitiske vrangforestillingerne og feilslutningene fra årtusenskiftet om at historien er død og at det er i den lavere delen av konfliktspekteret vi er dårligst forberedt.

De 13 forskerne <herunder Sverre Diesen> ved FFI har arbeidet med 'Forsvarsanalysen 2022' i et år. De har åpenbart ikke kunnet se for seg muligheten av russernes massive invasjon i Ukraina. Rapporten ble ferdig og publisert pinlig ubeleilig den 15.3. på invasjonens 19. dag." (Øystein Steiro Sr.; resett.no 26.03.22)

Denne Diesen ...; Knut J. Støvne (Minerva 24.03.17): "Ved å fortsette å fokusere på et smalt sett av utfordringer, ispedd personangrep og hersketeknikker, maskerer Diesen det overordnede spørsmålet.

Regjeringen er nødt til å spørre seg hvilke signaler vi som småstat i et avsideliggende hjørne av Europa sender, både til vår potensielle motstander og til våre allierte, dersom vi velger et forsvarskonsept uten en troverdig landmakt. Hvilken handlefrihet og fleksibilitet står norske myndigheter igjen med

dersom vi velger Sverre Diesens løsning med en forsvarsstruktur som utelukken- 13
de prioriterer langtreggende presisjonsild?" "Det finnes generiske, tidløse og
universelle lærdommer og erfaringer, som selv ikke Sverre Diesen kan avfeie.
Eller det kan han selvfølgelig, hvilket er akkurat hva han gjør."
Diesen "fortsetter sin livsoppgave for å realisere idéer han introduserte på
90-tallet, men som senere, igjen og igjen, har blitt tilbakevist i møte med
realitetene på slagmarken." Og Støvne skrev en del mer.

"En selvstendig stat som Norge, selv innenfor Nato-alliansen, forventes å løse
en rekke oppgaver selv. Disse forventningene ligger i Atlanterhavspaktens art-
ikkel 3... Hæren møter i dag verken forventningene i artikkel 3 eller artikkel
5." (Generalmajor Odin Johannessen; Forsvarets Forum 4/2019)

Og NTB/Kl.k. 21.03.22: "Norge skal "forsterke den internasjonale innsatsen i
Natos styrker i Øst-Europa og i Natos innsatsstyrker generelt"... Norge skal
stille opp, forsikrer Støre til NTB. -Norge er villig til å bidra til at Nato
er relevant og har de ressursene alliansen trenger for å sikre medlemslandenes
trygghet, sier Støre. Han understreker at Norge også er i stand til å bidra
mer til Nato innefor dagens budsjett."
Akkja.

Og Forsvarets utholdenhet "i et klassisk scenario å la det vi ser utspille seg
i Ukraina"?
"-En dag eller to er egentlig kanskje optimistisk. For hvis man tar i bruk den
type missiler vi har sett brukt i Ukraina, ligger norske militærleire, militæ-
re baser for marinen og flyplasser uten noen form for beskyttelse." (General-
løytnant Robert Mood; tv2.no 26.03.22)

Situasjonen forenkles med valgt basestruktur: "-Det er et bevisst valg å fjerne
gammel bygningsmasse og i stedet bygge nytt. På Setermoen, for eksempel, er fem
militærleirer blitt til én... Her er det investert milliardsummer". (Tidl. re-
gionsjef i Forsvarsbygg, Hårek Elvenes; Kl.k. 11.11.17); "et bevisst valg ..."

Og Sverre Diesens F-35-flåte for presisjonsild er spredt på; nei, den er
ikke det. Støvne: "Man trenger ikke en gang slå ut flyene og basene </rulleban-
en> for å gjøre dem irrelevante. Piloter kan, som Sovjetunionen planla, myrd-
es. De hypersofistikerte hjelmene som de bruker, kan jammes. En motstander har
et utall av muligheter til å sette vårt såkalte strategiske hovedkampsystem ut
av spill."

Mobiliseringshæren hadde, av gode grunner (stikkord: 1946; eller 1940), tusen
lagerenheter; Heimevernet 83000 pluss område- og distriktslager. Og med reell
mulighet for etterlevelse av 'Plakaten'. (En 'Hv-soldat' uten funksjonelt våpen
og (200) skudd, er ikke soldat men blink.) "Den fremste veikskapen til den rus-
siske hæren er at avgjerder ikkje blir tekne på lågt nivå. Alle avgjerder må
stadfestast høgare oppe i systemet. Det er livsfarleg når ein støyttar på noko
uføresett på slagmarka." (Halvor Tjønn; Dag og Tid 01.04.22) Det er mer livs-
farlig enn som så. Problemet oppstår gjerne før "noko uføresett på slagmarka".
Helt grunnleggende norske militære avgjørelser er fattet ved et direktiv fra
1949; men det må være fysisk mulig å følge opp dettes intensjonsbaserte ledel-
se.

"Det lille forsvaret vi har er et 'trip wire'-forsvar hvis primære funksjon er
å utløse artikkel 5 i NATO slik at våre allierte straks vil legge alt annet
til side og innfinne seg i tidsnok og i nødvendig omfang", skriver Steiro 03.
03; det er ellers flere år siden Sjef FHO, generalløytnant Rune Jakobsen for-
talte oss om manglende kapasitet til å sikre mottak av allierte styrker; det
ble visst ikke bedre med terminering av Wilnor-avtalen.

"Den hæren vi har i Norge holder ekstremt høy kvalitet, både i utstyr trening,

og erfaring - men den er så liten at den knapt kan kalles en hær."

"Det er riktig og bra at Norge er medlem av Nato - men jo mer vi tar alliansen for gitt, jo mer sannsynlig er det at vi til slutt ender opp med å stå alene.

Kontrasten til Ukraina er enorm. Den brede vestlige støtten føles desto riktigere fordi ukrainerne viser enorm offervilje i forsvaret av landet sitt. Hvordan ville dette sett ut hvis det var Norge som var under angrep? Ola nordmann gjemmer seg på hytta mens arbeiderklasseungdom fra Detroit, Birmingham og Marseille blir flydd inn for å kjempe for landet vårt?

Det har ikke alltid vært slik. I tiårene etter andre verdenskrig var katastrofen i 1940 ferskt i minne, og fram til 1990-tallet kunne Norge på kort tid mobilisere ti til femten ganger så store hærstyrker som det vi har i dag <og evt. manglende materiell fremskaffes raskere enn manglende personell>. Nato sto sentralt i norsk forsvarstenkning da som nå, men vi forsto også at norske soldater burde spille hovedrollen i forsvaret av vårt land - selv om hjelpen kommer.

Et troverdig mobiliseringsforsvar er ikke urealistisk for Norge i dag heller. Flere hundre tusen nordmenn har gjennomgått førstegangstjeneste og vi har et stort antall veteraner med skarp erfaring fra operasjoner i utlandet. Mobiliserbare avdelinger må være organisert på forhånd med ledelse og kjernepersonell i fast stilling, utstyr og våpen liggende klart, og jevnlig øvelser for å holde beredskapen oppe. Det koster - men ikke mer enn at Norge hadde råd til det på 1980-tallet. Norsk BNP per innbygger er mer enn fem ganger så høyt i dag. Finland, som aldri avvirket sitt mobiliseringsforsvar, kan kalle inn 230.000 trente og utrustede soldater på kort tid - mer enn 20 ganger fler enn hele den norske hæren. Det får de til med et mindre forsvarsbudsjett enn det norske <og la bli forsøksvis avspøring ved å påpeke en annen norsk kystlinje enn den finske m.v.>. (Tidl. offiser i Telemark Bataljon, Stephan Jensen; Kl.k. 21.03.22)

Penger var der hele tiden; veksten i norsk økonomi har overgått enhetskostnadsveksten i forsvarssektoren, og, med red., oberstløytnant Harald Høiback (bokanmeld., Norsk Militært Tidsskrift 4/2019): "Saken er ... at Norge har råd til begge deler. Med god margin. Vi kunne hatt 13 brigader, 200 moderne kampfly og 60 marinefartøy, samtidig som vi har materiell og mannskap utaskjærs. Vi har 10 000 milliarder kroner på sparekonto. 10000 milliarder. Norge har faktisk råd til et effektivt Forsvar også uten NATO og USA som garantister, men det vil selvfølgelig koste langt mer enn det smaker.

I det bildet er en årlig forsikringspremie på 60 milliarder peanøtter. Vi må altså ikke velge mellom det ene eller andre som Heier vil ha oss til å tro. Saken er at så langt har ikke våre politikere oppfattet trusselen mot Norge, fra verken Moskva eller Washington, som større enn at 1,6 % av BNP er en passende forsikringspris. Om det er nok, kan bare fremtiden vise."

Førstens innom Harald Høiback ...

Det het seg at Dagbladet var mot prester men for kvinnelige prester. Noe lignende er 'man' mot verneplikten men for kvinnelig verneplikt.

"-Vi lever i 2018. At kvinners plass på alle områder og nivåer i arbeidslivet <sic> fortsatt er et tema i en tid der folk er både utdannet og opplyste, sier mye om dem som uttrykker slike holdninger, sier" kontreadmiral, senere viseadmiral/E-sjef, Nils-Andreas Stensønes (Aft.p. 16.11.18; Helge Lurås, samme avis:)

"-Men blandingen av kvinner og menn i sin mest hormonelle alder gjør at det blir en annen dynamikk enn om det bare skulle vært menn ombord. En kultur som tilpasses kvinner, svekker Forsvaret og gjør det mindre effektivt. Dette vet jeg det er mange yrkesoffiserer som mener, men de tør ikke si det høyt, sier Lurås, som selv har bakgrunn fra Forsvaret."

Kadett Per Olav Lindberg (forsvaretsforum.no 26.03.22): "Hvis ideologi skal sette begrensinger på tillatte meninger, kommer samfunnet til å betale "skygge-kostnader". I inntoget av ny kald krig, er det ikke tid for selvsensurerende

moralisme. Yt<r>ingsrom og meningsmangfold er mer relevant enn på lenge."

"Et eksempel på en moralisert debatt er tiltak for å fremme kvinneandelen i Forsvaret. En skulle tenkt det er unødvendig å diskutere om rekruttering skal baseres på merittokrati og likestilling eller ei.

Likevel har Forsvaret fortsatt kjønnsdifferensierte fysiske krav og praktiserer positiv diskriminering. Er det slik at fysisk kapasitet ikke er relevant i moderne krigføring? Nei.

USA og flere andre Nato-land har gått bort ifra kjønnsdifferensierte krav, men i et konformt norsk samfunn er det få som vil stikke hodet ut i en slik betent debatt, utenom en og annen bråkmaker.

Bråkmakerne er få, og kan derav enkelt settes i bås og bli insinuere at man har skjulte motiver eller regressive holdninger.

Ved å diskreditere personen gjør man felles<s>kapet en stedfortredende tjeneste ved å skjerm dem fra bryet med å vurdere argumentene de kommer med.

Fornøyde, klapper man hverandre på skuldrene for at man har ryddet*enda en bakstreversk dissenter som ikke var på bølgelengde med den nye trenden som passet våre moralske smaksløker." *unna

"Faktisk har sosialkonstruktivistisk kjønnsteori, typisk fremmet av kjønnsforskere og sosialantropologer, nå blitt integrert i Nordic Centre for Gender in Military Operations (NCGM) i Stockholm, som har ansvaret for å utdanne Forsvarets nye genderrådgivere og sørge for at kjønnspektivet er en itegrert del av militære organisasjoner og operasjoner."

"Seksuell trakassering og vold mot kvinner både i fred, krise og krig er alvorlige problemer, og man bør benytte akademisk ekspertise basert på de beste tilgjengelige verktøyene. Det er derfor bekymringsverdig at det fortsatt legges til grunn en ideologisk forståelse om at kjønnsforskjeller er sosialt konstruert i NCGM.

Dette ser ikke ut til å være et stort problem, men en enkel logisk brist kan ha store følgekonskvenser.

Overgangen fra å snakke om kjønn og over til det sosialt konstruerte "gender", som fagekspert mener er en falsk dikotomi, medfører en manglende forståelse av seksuell konflikt og kunnskapsutviklingen blir mye dårligere enn man kunne ventet.

Eksempelvis fortsetter tilsynelatende ideen om at voldtekt og seksuell trakassering utelukkende handler om makt og ikke sex, selv om Harvard-professor Steven Pinker kunne skrive allerede i 2002 i boken The Blank Slate: I believe that the rape-is-not-about-sex doctrine will go down in history as an example of extraordinary popular delusions and the madness of crowds. It is preposterous on the face of it, does not deserve its sanctity, is contradicted by a mass of evidence, and is getting in the way of the only morally relevant goal surrounding rape, the efforts to stamp it out."

"... meningsmangfold dør i det moralisering verdsettes mer enn saklig debatt, og samfunnet er likegyldig til at dissenter kanselleres."

"At vi vil ha flere kvinner i Forsvarets spisse ende, er helt ok, men da må vi også akseptere at stridsevnen faller", skrev Høiback på forsvaretsforum.no.

Det ble debatt - med statsråd Frank Bakke-Jensen.

Nordlys 5. jan. 2018 (gjengitt av Sveinung Berg Bentzrød 06.01.18): "Statsråder bruker normalt tiden sin på viktigere ting enn å rette hjemmeleksene til forvirrede oberstløytnanter. Bakke-Jensens engasjement i saken antyder derfor at dette ikke handler om forskning og vitenskap i det hele tatt, men om politikk. Statsrådets implisitte budskap er at når det kommer til hellige kuer og tabuer skal folk holde seg unna, uavhengig av hvor dårlig begrunnet deres standpunkter er," fortsetter Høiback, og avslutter:

"Han er derimot ingen überprofessor som kan diktere hva folk skal bekymre seg for. Siden statsrådets eget departement synes ute av stand til å fortelle ham det, har jeg her gjort et fattig forsøk på nettopp det, vel vitende om at det neppe venter hverken skryt eller medaljer for en slik selvoppofrende innsats." Skriver ob.lt. Høiback, "spesialist på Militær idéhistorie, Sivil-militære relasjoner, Militære doktriner og doktrineutvikling ved Forsvarets Høgskole",

senere oppgitt være NK/Forsvarets museer; "redaktør av Norsk Militært Tidsskrift, og har publisert en rekke fagmilitære bøker og artikler." 16

Tilbake til Øystein Steiro (resett.no 18.03.22): "Med Forsvarsreformen rundt årtusenskiftet ble mobiliseringsforsvaret avviklet, og med det nesten hele landmakten samt vernepliktinstituttet. Det førte til en Hær "knappt stor nok til å forsvare en bydel i Oslo", en verneplikt redusert til under 1/3 av årskullene, noen få kapasiteter egnet til overvåking og suverenitetshevdelse samt de kostbare F35 jagerflyene som kun har mening integrert i allierte forband."

"Det åpenbare vi kan lære av krigen i Ukraina, og som den nye Forsvarskommissjonen ikke behøver å bruke mye tid på å finne ut, er å snarest mulig gjenoppbygge Hæren og Heimevernet og innføre almen verneplikt samt styre fremtidige materielle investeringer mot kostnads- og stridseffektive kapasiteter snarere enn å bruke opp kruttet på de dyreste og mest avanserte våpensystemene.

Dernest gjelder det å innrette Forsvaret generisk i mindre, mobile og kostnadseffektive enheter som ikke er så lett å slå ut og som kan samvirke effektivt. Dernest gjelder det å ikke se oss blinde på Finnmark og Grense Jakobselv. Det betyr et forsvar som ikke vil være optimalt i noen situasjon, men som kan settes inn over alt etter behov og som vil gjøre det svært kostbart for en fiende å bli stående i landet.

For er det en erfaring vi har fått gjentatt på nytt i Ukraina, så er det at militær strategi følger uventede og usannsynlige utviklingsbaner og at militære konfrontasjoner inntreffer når og hvor vi minst venter det. Mye tyder at vi ikke bare er tilbake til den spente situasjonen mellom stormaktene under Den kalde krigen, men at vi er tilbake til den farlige balansepolitikkens tidsalder fra før første og andre verdenskrig. Den nye forsvarskommissjonen har ingen tid å miste.

Utfordringen i norsk forsvarsplanlegging er imidlertid vel så mye av innenrikspolitisk som av utenrikspolitisk karakter. Vi har lenge manglet politiske ledere som evner å tenke langsiktig og strategisk, og sette landets og befolkningens sikkerhet fremfor mer kortsiktige og velgervennlige oppgaver.

Det store spørsmålet er om den nye Forsvarskommissjonen klarer å ta et oppgjør med de grove feilene i vår forsvarsplanlegging som forgjengerne har vært ansvarlig for? Når man ser på sammensetningen av kommisjonen er det liten grunn til optimisme."

Ikke bare en forsvarskommissjon; Bjørgulv Braanen (Kl.k 23.03.22): "Regjeringen har nå nedsatt en totalberedskapskommissjon, ledet av tidligere forsvarssjef Harald Sunde. Til Dagens Næringsliv sier Sunde at absolutt alt må ses i nytt lys av Ukraina-krigen. "Ingen kunne med hånda på hjertet forutse at vi skulle få en konvensjonell krig i hjertet av Europa, som vil ha så enorme konsekvenser", framholder han." Javél.

Hvaslags 'lys' har Sunde inntil nylig sett 'alt' i? Skal vi tro at Sunde endelig har 'sett lyset'? Hvem er "Ingen"? "For de av oss som har fulgt med på utviklingen i Øst-Europa og Russland over tid, er ikke angrepet på Ukraina overraskende." (Tidl. forsvarsattaché i Russland, Ukraina, Hviterussland, Kazakistan, Kirgisistan og Tadsjikistan, Frode S. Hauen; Kl.k. 01.04.22) Men det var kanskje "så enorme konsekvenser" "Ingen kunne ... forutse"?

Det er meg ubegripelig at Regjeringen kan sette folk som Harald Sunde til beredskapsutredning ...; jeg tuller.

Det er høyst begripelig. Det er typisk. Det er bare å vente. Det er symptomatisk for hva norsk politikk er utartet til.

Noen av oss vil finne det interessant men ikke videre overraskende, hvordan pensjonerte generaler og fhv. forsvars- og beredskapsødere fremtrer som forsvarsvenner, senterpartister, kanskje endog hyggelige å drikke kaffe med. Bernt Iver Ferdinand Brovold, som pensjonist noe stort i Det frivillige skyttervesen, er en av dem: Generalløytnant Brovold fremholder (med Liv Signe Navarsete, Nat. 08.05.19) behovet for personellvolum i Heimevernet og nevner at "Tidligere var Heimevernet på om lag 83.000 soldater. Under Høyres Krohn Devold ble Heimevernet redusert med 33.000 soldater. Dagens regjering har forts-

att nedpriorotering av Heimevernet..."

Hva Brovold ikke nevner (og Navarsete kanskje har glemt) er at HV-sjef Brovold (kronikk; Aft.p. 29.01.04) "ønsker ... ikke mer penger til å opprettholde dagens mannskapsstyrke på 83 000 mann." "Min bekymring retter seg særlig mot de krefter som ivrer for å utdanne og opprettholde en betydelig større mannskapsmengde enn det Heimevernet har behov for." "... personellvolumet må tilpasses Heimevernets behov og utgjøre inntil 50.000 mann".

Brovold anno 2019 skriver at "Heimevernet ... skal være overalt alltid", medens Heimevernets "Overalt - Alltid" utgikk eksplisitt ved generalmajor Brovolds tiltreden som Generalinspektør for Heimevernet 2003. Med lang fartstid i Forsvaret kan Brovold knapt tilkjennes noen unnskyldning for ikke å vite hva 'mindre men bedre' nødvendigvis ville innebære også for en forsvarsgren som kun spiste 3% av budsjettet.

(Vi forbigår i en parentes Brovolds forgjenger som HV-sjef, som tatt for face value ikke kjente forskjellen på et Ag3 i samsvar med HV-lovens "våpen" og en desarmert, Ag3-lignende gjenstand hvis mest effektive anvendelse antagelig er som erstatningsteltstang til et M/39 ved ruskevær. Jeg kjenner ellers ikke Odd Frøise Tangens forhold til Senterpartiet.)

Personer som, slik jeg bedømmer det, har sleipet bort nasjonsforsvaret, personer i de fremste embeder; hva krav har de på å bli oppfattet å ha vært i 'god tro'? (Vedr. "sleipet", se eks.vis også D.J.H.; Hærpistoler m.v.; kommentar-avisa.no; 11.03.16; følg overskriftene 'Håndvåpen 1', 2 osv.)

En høynet nasjonalberedskap, hvor fallgruver mest mulig er eliminert, skulle betinge å utelukke innflytelse fra enhver som aktivt, de facto har bidratt til nåsituasjonen. Dette gjelder også ansiktsløse byråkrater. Og ikke bare i forsvarssektoren.

"Har du noen gang følelsen av å leve i en mørketid? Du gjør det." (Christian Skaug; document.no 10.12.19:)

"Over store deler av Vesten, i særdeleshet i Vest-Europa, har intellektuelle standarder veket plassen for gruppetenkning og en blind autoritetstro, der fraværet av kritisk distanse fører til en moralisme som utarter til moralpanikk. Fenomenet omfatter også institusjoner hvis formål er å ivareta intellektuelle standarder.

Hva er intellektuelle standarder? Det er blant annet å undersøke den virkeligheten man resonnerer omkring, altså å sette seg inn i saker, skaffe kunnskap, noe som gjerne krever glemte dyder som disiplin, tålmodighet, konsentrasjon og en viss ydmykhet. Det betyr også at man veier argumenter for og imot påstander, og trekker konklusjoner fra erfaringer, observasjoner, eksperimenter eller omstendigheter som prøver påstandene. Alt dette mens man opptre uavhengig av sosiale, økonomiske, politiske eller andre interesser som ikke handler utelukkende om å etterstrebe sannheten. Det innebærer også kritisk tenkning, å sette spørsmålsteget ved påstander, ikke minst hvis det kan ligge interesser bak dem. Samtidig har vanskjøtselen av Vestens åndelige arv ført et høyt antall mennesker ut i åndelige kriser, som sammen med den intellektuelle krisen utgjør en potensielt livsfarlig cocktail. Fenomenet omfatter også institusjoner hvis formål er å ivareta den åndelige arven.

De perverse utslagene kan beskues Europa rundt. Folk søker mening hvor det ikke finnes noen, og de tenker dårlig i forsøket. Langs veien ligger ofrene. Det er vår epoke som har børstet støvet av tanken om barneeutanasi eller som har innført kjønnsforandrende terapi på barn. Det er vår epoke som ikke synes den trenger barn, eller som setter barn til verden som ikke kan se at verden har bruk for dem. Også nedarvede tradisjoner er gjenstand for eutanasi, angivelig i inkluderingens navn.

På toppen av dette har Vest-Europa i dag en politisk klasse av en kvalitet som jevnt over aldri har vært lavere noen gang i etterkrigstiden. Siden det ikke er våre beste menn og kvinner som representerer oss, men stort sett karrierejegere uten innsikt eller dømmekraft som lever på rentene av bedre menn og kv-

inner før dem, tar den intellektuelle og åndelige krisen også form av en politisk krise.

Den 28. november vedtok EU-parlamentet med 429 mot 225 stemmer å erklære klimakrise, etter at flere nasjonale parlamenter, til og med lokaladministrasjoner, hadde gjort det samme. Et av premissene for erklæringen er at menneskeheten er i stand til å styre temperaturutviklingen på jorden.

Klimasaken er unik i den forstand at den gjør ustyrtelig mange mennesker dumme, og den får folk til å leve med selvmotsigelser som er skrikende. Presumptivt intelligente mennesker lever greit med at Kina kan øke sine allerede kjempestore CO2-utslipp, mens disse foreslås redusert i Norge for eksempel ved å begrense åpningstidene til lesesalær ved Universitetet i Bergen, sånn at lyset ikke trenger å stå på så mye.

Selv de som er itelligente nok til ikke å svelge dette, som Fremskrittspartiets klimapolitiske talsmann Terje Halleland, blir dumme: Ved å sende en delegasjon på 44 personer fra Norge til klimatoppmøtet i Madrid, kan Norge "vise pondus" for å få Kina og India til å kutte sine utslipp, sier han til **Nettavisen**. Hvordan skal Norge vise pondus overfor atommakter som også er økonomiske stormakter med over en milliard innbyggere, etter å ha krøpet for den ene av dem i botsgang for en tidligere fredspris i håp om å bedre handelsbalansen en smule? Man presenterer snarere sitt eget land som en bortskjemt og innbilsk tosk. Her er vi virkelig noen millioner lysår unna realpolitisk innsikt.

En publikasjon som kaller seg **Bulletin of Science, Technology & Society** kan nå fortelle at oppslutningen blant vitenskapsfolk om menneskeskapt global oppvarming (ikke nærmere spesifisert) nå er nådd intet mindre enn 100 prosent. Fremtidens sosiologer og psykologer får nok å gjøre med å undersøke hvordan den sosiale konformismen i vitenskapelige miljøer gir seg utslag som man skulle tro var satire. Selv ved valg i Sovjetunionen nådde ikke den eneste kandidaten 100 prosent, men måtte gjerne nøye seg med noe over 99.

Document kan således erklære intellektuell, åndelig og politisk krise i Europa. Den såkalte klimakrisen er virkelig ingenting sammenlignet med alt dette, den er snarere en mental konsekvens av det."

"Det er ikke så mye oppegående vitner til det hele får gjort med situasjonen, annet enn å vedlikeholde eget vett og forstand og kjærlig sørge for det samme hos sine omgivelser, sette sin lit til at andre gjør tilsvarende, og vente på at det ved et mirakel kommer bedre tider.

Vesten har en lang og rik åndelig arv som kan gjenfinnes hos opplyste mennesker og i offentlige og private biblioteker."

"Nancy Reagan fikk i sin tid mye omtale for anbefalingen "Just say no" til mindereårlige som tilbys narkotika. Det samme rådet kan med fordel gis til folk i alle aldre som tilbys mental narkotika i de fleste kanaler døgnet rundt. Glem inntil videre å redde verden, redd eget vett først. Begynn i dag."

Men la oss enn så lenge slippe å se flere statsuniformer i de seksualiserte karnevalene til de perverse. Og ingen fler tilfeller av Gilbert Bakers gay nation-flagg på norsk marinefartøy. (Om man misbilliger ordet 'pervers'; konsulter ordboken - kanskje fortrinnsvis en eldre.)

Apropos eldre; 1940; Hambro; De første måneder (s.13-5): "... ikke kjeltringen som er den virkelige fare; det er den venlige, stråvsomme, pålitelige forretningsmann, professor, tekniker som er blitt nasjonalt utilregnelig fordi hans instinkt for rett og urett er blitt systematisk pervertert."

"Hele den kristne kulturs byggverk er truet av bølger av moralsk spedalskhet, langt mer ødeleggende enn de bølger av bombefly som angriper London. Og disse angrep er i sig selv bare et logisk utbrudd av den fryktelige sykdom som tærer bort hele folkeslags etiske opfatningsevne. Man kan se smitten bre sig fra land til land, fra klasse til klasse, fra ett lag av samfundet til et annet. Man kan se hvorledes bevisstheten om rett og urett blir besmittet og råtner bort; man kan se det betendte smil på sindsyke ansikter i beundring for den fysiske kraft som dreper de sjælsfriske og hederlige." (Eller med Vladimir Putin (2013):

"Mange av de euro-atlantiske maktene har fornektet røttene sine, inkludert de kristne verdiene. De forneker moralprinsipper og tradisjonelle identiteter: Kulturelle, religiøse og til og med seksuelle ... Folk i den russiske verden er oppmerksomme på at det finnes en høyere moralsk verdi. De er mindre opptatt av sitt eget, kjære jeg". Hambro:)

"Det gives ikke noe kompromis mellom rett og urett, mellom godt og ondt. Striden utkjempes ikke i det abstrakte, i et moralsk ingenmannsland. Den pågår i alle land; den utkjempes i sindene hos jevne, almindelige menn og kvinner, og hver foredragsholder, hver radio-kommentator, hver redaktør tar parti i striden hver dag; med eller uten vidende styrker han det ondes makt eller inntar sin post på det godes front. Og det store antall menn og kvinner som vegrer sig ved å se faren, utgjør det vældige træn, som følger hæren av 5te kolonner."

Etisk råd for forsvarssektoren er av F.dep. anmodet om en vurdering av "velferdsgoder" type kirkeparader, feltgudstjenester og bønn på linja, hvilket anbefales erstattet med "livssyns åpne og inkluderende fellessereemonier". Knut Are Seierstad og Bjarte Brundtland, hhv. president og styreleder i Militært kristent fellesskap (Dagen 25.02.22): "Dagen siterer her ... biskopen i Oslo, Kari Veiteberg <Herren Jesu Kristi kirke har ingen prestinner>, som åpenbart støtter forslaget. Hun foreslår at bønn på linja kan bytte navn til "ord for dagen" eller "etisk appell". Biskop Veiteberg har det kirkelige ansvaret for de av Forsvarets feltprester som tilhører Den norske kirke, og har derved også ansvaret for den åndelige betjening av de mange tusen i Forsvaret som er medlemmer av Den norske kirke.

Her mener vi både biskopen og Etisk råd glemmer det grunnleggende faktum at Forsvaret først og fremst er en beredskapsorganisasjon, innrettet for krise og krig. De kristne "tradisjonene" er derved ikke bare tradisjoner for høytidelige anledninger.

Når man ligger i stilling og venter på at fienden skal angripe, eller når man skal ut på oppdrag der sjansen for å bli drept eller å måtte drepe noen andre er overhengende, er det ikke et "ord for dagen" eller en "etisk appell" de fleste har behov for. Enten troen er sterk eller svak, vil mange da sette pris på å høre feltpresten fremsi en bønn til Gud, lyse velsignelsen, og kanskje si noen ord til styrke for sjelen.

For Forsvarets personell er dette ikke abstrakt teori, men erfarte realiteter så sent som i nylige operasjoner."

Brev fra fiendeland (Dagen 16.03.22): "Sjokket etter det som har skjedd er så stort at vi sannsynligvis vil trenge år på å innse det. I skrivende stund går vi gjennom de første fire stadiene av sorg: fornektelse, sinne, forhandling og depresjon."

"Krigen som nå har blitt innledet i Ukraina, splitter samfunnet vårt. Den har satt ærlige, tenkende mennesker til side; hjelpeløse og med sterk frykt og skamfølelse."

"En russisk-ortodoks prest risikerer siktelse på grunn av at han nødte folk å be for fred og å signere et opprop om å stoppe krigen." "Samtidig som jeg forkynder om fred og krigens synd i hver eneste gudstjeneste - og vi livestreamer også - så lurte jeg på når det er min tur.

Jeg vil si at den framtrepende følelsen det russiske folket nå har, er frykt. For det første frykten for å uttale seg. Folk er redde, ikke bare for å stå fram offentlig med sine synspunkter, men til og med å "like" eller dele andres uttalelser.

For det andre har folket vårt en aldeles lammende frykt for framtiden. Med den inflasjonen vi opplever nå og konsekvensene av sanksjoner fra vesten er mange redde for at det ikke bare vil redusere tilgangen vår til varer fra andre land og luksusartikler, men også tilgangen til livsnødvendigheter, samt frykt om at dette kan føre til en stor sultkatastrofe.

Kirken har imidlertid immunitet mot begge disse typene av frykt! Hva angår frykten for konsekvenser ved å ytre seg, har kristne i hele verden bekjent vår tro frimodig i 2000 år nå. Vi har lært å forkynne sannheten uansett hvor upopulær den er og hvor farlig det er å uttrykke den.

Når det gjelder den andre typen frykt, har vi lært å stole på Gud og å ikke bekymre oss, for Han skal sørge for oss. 20

Så vi fortsetter å gjøre det vi er kalt til: å forkynne loven i all sin strenghet og evangeliets fulle sødme. Mens vi forkynner loven, peker vi også på krigens synd og vi formaner alle som er ansvarlige for blodsutgytelse til å omvende seg. Mens vi forkynner evangeliet, minner vi tilhørerne om Guds kjærlighet for oss syndere og Hans ustanselige omsorg." "Jeg kan ikke slutte å tenke på at kirken burde ha forkynt lov og evangelium enda flittigere og enda mer frimødig før det ble umulig. Dette er den eneste måten å hindre samfunnet fra fascisme." (Ikke navngitt, evangelisk-luthersk prest, Cheboksary,)

RUSSLAND

Ferdinand Wyller (Dagen 30.03.22): "Det jeg personlig hører Putin, og russere flest, forsøker å si bak sin frykt og sitt fortvilede sinne, er følgende: "Etter Sovjetunionens oppløsning for 30 år siden fikk vi muntlige løfter om at NATO ikke skulle utvide østover. Dette løftet opplever vi er brutt mange ganger.

Vesten benyttet seg av vår svake stilling til å ignorere vårt lands legitime sikkerhets-behov. For, man husker vel Cuba-krisen? Da var problemstillingen ganske tilsvarende den nåværende. En stormakt ønsker nemlig ikke fiendens raketter rett utenfor stuedøren. USA gav Sovjet-unionen er ultimatum: Enten trekker dere rakettenes tilbake, eller det blir krig.

Hva Cuba selv ønsket var i denne sammenhengen uinteressant. Sovjet trakk da klokkelig sine våpen tilbake. Men hadde de ikke trukket seg, hadde det blitt krig. På tilsvarende måte advarte vi mange ganger om at dersom Russland ikke fikk garantier om at Ukraina aldri skulle bli medlem av NATO, så kunne det utenkelige skje. Hvorfor?

Jo, selvfølgelig for å forhindre at en enda verre konflikt skulle oppstå en gang i framtiden. Dette å skulle forebygge noe verre har ofte vært en del av krigens logikk, og uttrykker en form for "kynisk kjærlighet". Denne tankegangen lå da også bak de to uhyrlige bombene som USA i sin tid slapp over Japan. Hadde verden den gang daglig blitt bombardert med hjerteskjærende visuell dokumentasjon på hva som faktisk foregikk på bakken, hadde man neppe akseptert denne kjærlighetsformen".

(En parentes: "... sakens kjerne. I en desperat situasjon ble britene tvunget til å benytte midler som stred mot alle de verdier et demokratisk velferdssamfunn bygger på... Mange har problemer med å utføre slike handlinger, selv i kampen mot et enda større onde... Hvorvidt Arthus Harris var ondskapsfull, eller om bombeoffensiven var en form for byråkratisk grusomhet på autopilot vedgår ikke saken. Da verdenshistoriens verste skrekkeregime truet med å knuse hele den demokratiske idé var man tvunget til å gripe til virkemidler en ellers tar sterkt avstand fra. De fleste tok avstand. Arthur Harris tok jobben."

"Hva Harris tenkte når han satte fingeren på kartet, og beordret nattens tokt, får vi aldri vite, men han kan aldri har vært i tvil om hva som ventet om England skulle tape... Paradokset ligger i at generalene er utpekt til å gjøre en jobb som ingen er stolte av når den er ferdig utført, mens man samtidig lover priser resultatet. Hertugen av Wellington, som satte punktum for tyve års krig i Europa, var ganske reservert da han etter Waterloo uttalte: "The next greatest misfortune to losing a battle is to gain such a victory as this.""

(Kaptein Harald Høiback; No.Mil.Tidsskr. 6&7/1998) Wyller igjen:)

"Jeg personlig opplever Vestens moralisme som ganske patetisk. For få år siden gikk man selv til krig mot Libya og ødela landet. Hvor var da de kritiske røstene? Hvor mange bilder så vi egentlig fra denne krigen? Og var det da noen som demoniserte NATOs ledere? Og videre: hvordan er egentlig frihetens vilkår hos en selv?

Er det kanskje ikke først og fremst friheten til å følge ens begjær vi dyrker? For i våre land er det samtidig snakk om å forby folk å velge den terapi-formen de selv ønsker; det er risikabelt for forfattere og kunstnere å velge de ordene eller å lage de kunst-verkene man måtte ønske; leger nektes å følge sin samvittighet; folk kan nektes jobb dersom de har feil tro; små barn nektes en trygg identitet innenfor rammen av egen kropp; og mange av de aller minste nek-

tes et liv overhodet.

<"-I USA og deler av Europa anser noen at det er en bra sak og drive med omvendt diskriminering, omskrivning av historien og å fornekte at barn har en mor og en far, eller til og med å hevde at det eksisterer biologiske kjønn."

"-Deres oppskrifter er ikke nye. Alt dette - som kanskje vil overraske noen - kjenner vi igjen fra Russland, i vår historie der bolsjevikenes revolusjon i 1917 bygde på Marx og Engels sine dogmatiske ideer om at samfunnets sosiale og politiske strukturer skulle omformes, tradisjoner og menneskelige relasjoner skulle brytes ned og at man til og med skulle knuse kjernefamilien." (Vladimir Putin; Sotsji 21.10.21)>

Samtidig senker et totalitært teknokratisk kontroll-regime seg gradvis og umerkkelig over samtlige...<Eks.vis lyver man bort en mengde lokale domstoler og eliminerer suksessivt ankeretten.>

"Russlands geistlige velsigner atomraketten, mens Vestens geistlige velsigner begjær på ville veier. Makt og begjær, bærende elementer i to forskjellige kultur-kretser? Det er snakk om variasjoner over et tema, -syndens tema. Bare Kristus kan spore oss inn på noe annet."

Og: Søren Krarups 2001-Efterord til sin 1984-bok, Det moderne Sammenbrud -1789-1984: "Det moderne sammenbrud indtraf. I 1989 faldt muren. I 1991 faldt Sovjetunionen. Totalitarismen faldt og dens fald var stort - men ti år efter fristes man til at spørge, om der er nogen, som har opdaget det. 68 er rigtignok død og borte, men 68'erne sidder på hele magten og former omhyggeligt opinionen i 68-ideologiens billede og holdning. Muren faldt, totalitarismen afsløredes totalt - men hvis vi troede, at det betød, at anti-totalitarismen eller friheden ville udbrede sig mod øst, blev vi skuffede, for det modsatte skete: totalitarismens ufrihed har bredt sig over Vesten, og i dag er en politisk korrekthet, der i sig bærer alle marxismens totalitære træk og humanistiske messianisme, enerådende i det Europa, der er blevet til EU.

Jeg forestiller mig somme tider, at nazismen havde sejret i Anden Verdenskrig eller at kommunismen havde sejret i Den Kolde Krig. Hvad var sket? Europa var naturligvis blevet omformet i henhold til den sejrende ideologi, Neuropa eller det klasseløse Europa, og sejrherren havde skabt europæiske organer, som skulle skole befolkningerne og påtvinge dem den rette bevissthed. Styrende kampanjer. Mediernes stadige pression. Økonomiske gulerødder. En massiv og ensrettet propaganda, dirigeret fra Neuropas midtpunkt, som ensrettede europæerne og forbød "forkerte" tanker og bandlyste "forkerte" meninger.

Sådan ville det være gået ved en nazistisk eller kommunistisk sejr, men sådan er det i dag efter "demokratiets" sejr, hvor en ideologi af samme religiøse karakter, menneskerettighedernes, sidder på magten og hvor det "forkerte" eller "onde" er belagt med samme interdikt som i det nazistiske eller kommunistiske tyranni." Gjentar: 2001.

Hadde Vladimir Putin tørt seg uten forrige sensommer ha bivånet President usurpator Joe Biden & al.s sorti i Afghanistan? (Diskuter evt. om forrige US-presidentvalg var mest stjålet eller kjøpt.)

Donald John Trump er nasjonalsinnet. Det tåles ikke.

Hallgrim Berg (Norge Idag 01.04.22): "Kva var det denne oppblåste og lite akademiske forretningsmannen var freidig nok til å prate om? 10-12 saker gjekk att: Fridom og patriotisme. Styrke nasjonal økonomi og bedriftene. Nye jobbar og større kjøpekraft for folk flest. Varsku mot innvandring utan styring. Retten til liv for dei aller minste og svakaste, dei ufødde. Respekt for kulturarven, høgtidene, rettstradisjonen, politiet, forsvaret.

Presidentkandidaten var på fleire vis verdikonservativ. Det var illevarslande. Han måtte hengast ut, latterleggjerast frå start."

"Etter at valet var vunne, kom det verste. Det viste seg at presidenten faktisk gjennomførte mange av dei programpostane han hadde gått til val på!

Hatet blant liberale, radikale, feministar, globalistar og kulturmarxistar auka tilsvarande. Det vart ikkje mindre då han greidde å sikre konservativt fleirtal

i Høgsterett."

"I utanrikspolitikken stod han last og brast med Israel, fæiga ikkje ut i Jerusalem og på Golan, og fekk til diplomatiske gjennombrot og samarbeidsavtalar med fleire arabiske statar. Han ville at medlemslanda i Nato skulle ta ansvar og bruke to prosent av BNP på forsvar av landa sine, noko Tyskland og fleire no endeleg har sagt ja til etter at Putin invaderte Ukraina. Han åtvara sterkt mot at Tyskland og andre skulle gjera seg avhengige av russisk energiforsyning. Og likeeins: Der Israel og USA har åtvara mot atomtrusselen frå den islamske republikken Iran, søv Europa, så lenge dei store landa på kontinentet legg større vekt på å ville selja meir bilar og fly. Trump har i mange år prøvd å setja ein stoppar for illegal immigrasjon og millionane frå sør; no vil også Biden stoppe, etter at han i fjor skjelte ut Trump for å vera inhuman.

Trump gjekk ikkje inn i krigar, men greidde å halde Russland, Kina og Nord-Korea i sjakk gjennom ein kommunikasjon der desse tre ikkje visste kva USA ville gjera. Kort historisk repetisjon: George W. Bush jr. greidde ikkje å forhindre Russland frå å gå inn i Georgia. Trass retorikken greidde ikkje Obama å stoppe erobringa av Krim. Den vøike Biden måtte sjå på at Ukraina blir invadert, med ei humanitær storkrise som resultat. Men under ein smart og upårekeleg Trump, fann Putin, Xhi Jin-ping og Kim Jon-un det best å halde seg i ro."

Trump kunne la omgivelsene i tvil – inkludert NATO-partnere som lot et forgjeldet USA ta regningen.

Mon ikke Donald Trump på en ganske annen måte ville fått Vladimir Putin i stuss om de militære konsekvenser av et felttog mot Kiev.

–Russland fikk ingen garantier mot østlige NATO-utvidelser.

Tast <https://nsarchive.gwu.edu/briefing-book/russia-programs/2017-12-12/nato-expansion-what-gorbachev-heard-western-leaders-early> i adressefeltet. Trykk enter.

"Declassified documents show security assurances against NATO expansion to Soviet leaders from Baker, Bush, Genscher, Kohl, Mitterand, Thatcher, Hurd, Major, and <NATO-sec.gen.> Woerner." (National Security Archive ved George Washington Univ.)

Av innledende artikkel (til 30 dok.) fremgår at "The view of the State Department was that NATO expansion was not on the agenda, because it was not in the interest of the U.S. to organize "an anti-Soviet coalition" that extended to the Soviet borders, not least because it might reverse the positive trends in the Soviet Union. (See Document 26) The Bush administration took the latter view. And that's what the Soviets heard."

I resymé av dok. 30, memo. til Boris Yeltsin fra Sovjets NATO-delegasjon, 01. 07.91, fremgår at "The Russian delegation warned that any strengthening or expanding of NATO could "seriously slow down democratic transformations" in Russia, ..."

Saken (og de mange løfter) er redegjort for av prof.em. Ola Tunander (Søvnngjengerens vei til krig; Kl.k. 20.01.22): "Russland har protestert mot ethvert vestlig forsøk til Nato-utvidelse og mot selve tanken på en utvidelse til Ukraina og Georgia. Det sistnevnte er, ifølge Moskva, en "rød linje", hvilket betyr at de må regne med en militær konflikt med USA, kanskje også med atomvåpen, for å få stoppet en fortsatt Nato-utvidelse. Da USA i 2008 la frem krav om at Ukraina og Georgia skulle kunne bli medlemmer i Nato, var det ikke mange som tok forslaget på alvor. Nato utarbeidet et kompromiss for å redde organisasjonen." "George Kennan, som i 1949 ble oppfattet som arkitekten bak Nato-politikken, sa i 1996 at en Nato-utvidelse til stater i det tidlige Sovjetunionen vil være en "strategisk tabbe med potensielt episke proporsjoner", og i The New York Times i 1997 at en Nato-utvidelse var "den største amerikanske feilen etter den kalde krigen". Daværende CIA-sjef Robert Gates (1991-93) sa i 2000 at utvidelsen hadde ført til en alvorlig situasjon fordi Gorbatsjov og andre hadde blitt fortalt at "det ikke kommer til å skje".

Mens mange i vest mener at en avtale ikke eksisterer før den finnes på papir, har man i russisk tradisjon oppfattet et håndtrykk og muntlige løfter som en garanti. Russland har protestert diplomatisk mot hvert forsøk på utvidelse av Nato. Man har ikke gått til krig. Men allerede fra begynnelsen av 1990-tallet, og helt tydelig fra Vladimir Putins tale i München i 2007, kunne man se at en Nato-utvidelse til tidligere sovjetiske republikker kunne føre til en militær konflikt. Et Nato-medlemskap for Ukraina vil lett åpne for en konfliktspiral som neppe er mulig å kontrollere."

(Underveis kan være verd å notere at "President George Bush så på Sovjetunionens Mikhail Gorbatsjov som en samarbeidspartner ... og ønsket ikke en oppløsning av Sovjetunionen. I denne forbindelse holdt han en oppsiktsvekkende tale i Ukrainas nasjonalforsamling 1. august 1991. Der advarte han på det sterkeste ... mot ukrainsk selvstendighet, som han mente ville være en "selvmordspolitik".

Ved nyttårstider var Sovjetunionens oppløsning et faktum. En ny politisk orden skulle etableres." (Pensj. sikkerhetspolitisk forsker, Anders Kjølberg; Aft.p. 18.03.22))

Jack F. Matlock; tidl US-ambassadør til Tsjekkoslovakia og Sovjetunionen (Kl.k. 15.01.22): "Den ukrainske revolusjonen i 2014 begynte med protester mot beslutningen til president Janukovitsj om ikke å undertegne en avtale med EU. USA og EU ga åpent støtte til demonstrantene og snakket om å frigjøre Ukraina fra det man kan kalle den russiske (tidligere sovjetiske) sikkerhetssfæren og knytte landet til Vesten gjennom medlemskap i EU og Nato. De var ikke opptatt av at Ukraina på dette tidspunktet ikke var i stand til å overholde de vanlige kravene til hverken EU- eller Nato-medlemskap."

"USA og de fleste vestlige land anerkjente umiddelbart etterfølgerregjeringen, men Russland og mange russisktalende ukrainere så avsettingen av Janukovitsj som resultatet av et ulovlig statskupp."

"Russland er ekstremt følsomme for utenlandsk militær aktivitet nær grensene sine, som ethvert annet land, slik også USA alltid har vært. De har gjentatte ganger signalisert at de ikke viker tilbake for noe for å forhindre at Ukraina blir Nato-medlem.

Likevel har ukrainsk medlemskap i Nato blitt erklært som mål for både USA og Nato siden Bush/Cheney-administrasjonen - et ufattelig valg. Det er farlig å konfrontere en atommakt med militære trusler utenfor grensene deres.

Når jeg hører kommentarer som at "Russland har ingen rett til å gjøre krav på en 'innflytelsessfære'", blir jeg overrasket. Det er ikke et spørsmål om juridiske "rettigheter", men om sannsynlige konsekvenser. Det er som om noen skulle erklære at: "Vi har aldri vedtatt gravitasjonsloven, så vi kan bare ignorere den." Ingen sier at Ukraina ikke har "rett" til å søke om Nato-medlemskap. Selvfølgelig har de det. Spørsmålet er om det vil tjene medlemmene i alliansens interesser å innvilge det. De ville faktisk ha påtatt seg et svært farlig ansvar.

Dette påpeker jeg som veteran fra Cubakrisen i 1962. Den gangen var jeg utstasjonert ved den amerikanske ambassaden i Moskva, og det ble min oppgave å oversette noen av Khrusjtsjovs meldinger til president John Kennedy. Hvorfor er dette relevant? Jo, for i henhold til internasjonal lov hadde Sovjetunionen "rett" til å utplassere atomvåpen på Cuba når den cubanske regjeringen ba dem om det. De hadde i enda større grad rett til det fordi USA utplasserte mellom-distansemissiler som kunne angripe Sovjetunionen fra Tyrkia.

Men det var et utrolig farlig utspill, siden USA hadde full militær dominans i Karibia og under ingen omstendigheter ville tolerere utplassering av atommissiler i egen bakgård. Heldigvis for begge landene og resten av verden klarte Kennedy og Khrusjtsjov å løse situasjonen. Ikke før i ettertid fikk vi vite hvor nær vi hadde vært en atomkrig.

Det eneste som kan overbevise Moskva om å trekke den militære støtten til separatistregimene i Donbas i fremtiden, vil være om Kyiv er villige til å iverk-

sette Minskavtalen. Når det gjelder Krimhalvøya, kommer nok den til å forbli del av Russland i nær fremtid, enten Vesten anerkjenner det som "lovlig" eller ikke."

"Baker fortalte Gorbatsjov ... at man skulle "holde Tyskland fritt for atomvåpen og akseptere Sovjets sikkerhetsinteresse", og "før jeg sier noe om det tyske spørsmålet, vil jeg understreke at vår politikk ikke vil søke å separere Øst-Europa fra Sovjetunionen. Vi hadde denne politikken tidligere, men i dag er vi interessert i å bygge et stabilt Europa, og gjøre det sammen med dere." (Tunander)

"Innkjøpet av dei amerikanskproduserte F-35-flya er ikkje minst eit bidrag til atombombekraften i Nato. I ein liten landsby i Eifel-dalen vert ein femdel av atombombene amerikanarane har stasjonert i Europa - 20 i talet - lagra. F-35-flya kan frakte dei inn i krigssona om naudsynt"; forteller Dag og Tid (25.03.22); "Det gikk mer eller mindre under radaren at Stoltenberg åpnet for å flytte amerikanske atomvåpen øst for Tyskland.

Det skjedde under de tyske regjeringsforhandlingene etter valget i september, og før Russlands styrkeopprustning på grensa mot Ukraina. Da var det ennå ikke avklart hvorvidt Tyskland ville skaffe seg nye fly som kan bære atomvåpen når de gamle fases ut.

Det gikk ikke under radaren i Kreml." (Peter M. Johansen; Kl.k. 03.03.22)

Steigan.no gjengir (26.03.22) Daily Mail; "E-postene <fra Biden Jr.'s forlatte laptop> viser at Hunter hjalp til med å sikre millioner av dollar i midler til Metabiota, en kontraktør for forsvarsdepartementet som spesialiserer seg på forskning på pandemi-forårsakende sykdommer.

Han introduserte også Metabiota for et angivelig korrump ukrainsk gassfirma, Burisma, for et "vitenskapelig prosjekt" som involverer laboratorier på høyt biosikkerhetsnivå i Ukraina."

Prof. Stig S Frøland (kronikk; Kl.k.): "Er de russiske beskyldningene grepet helt ut av luften, eller er de basert på et slags faktagrunnlag?"

"Som nevnt, har USA i en årrekke drevet omfattende forskning på biovåpen og gjør det sannsynligvis ennå. Skepsisen til den offisielle amerikanske versjonen om laboratoriene i Ukraina fikk ny næring av uttalelser Victoria Nuland, den amerikanske viseutenriksministeren, kom med i senatet for kort tid siden. Hun ga da uttrykk for sterk frykt for at biologisk materiale fra de ukrainske laboratoriene skulle falle i russernes hender. Hva for slags materiale skulle det i så fall dreie seg om?

Russiske mikrobiologiske laboratorier har selvsagt adgang til alle slags mikrober, også høypatogene. Var Nulands uttalelser bare klossete formulert - eller var de i realiteten en ufrivillig innrømmelse av at kompromitterende materiale knyttet til biovåpen fantes?"

Se evt. Hans Rustad; document.no 10.03.22; og Rustads 3 1/2 sider 28.03: "Daily Mail gjemmer de saftigste bitene til slutt: Det er forbindelse til laboratoriet i Wuhan, batwoman Shi Zhengli og Peter Daszak. Det var ved laboratoriet i Wuhan covid-19 ble klekket og lekket ut."

"Norske medier har knapt omtalt Bidens rolle i Burisma og Ukraina overhodet. Man har tilpasset seg Demokratenes narrativ om at det var Trump som forsøkte å presse Zelenskyj til å si noe som ikke var sant. Det var sant."

En ikke dagligdags fremstilling av Ukraina-konflikten, finnes i (den sveitsiske) oberst Jacques Baud's artikkel The Military Situation In The Ukraine; oversatt for Deråmot.no; gjengitt hos steigan.no 10.04.22. "... i virkeligheten prøver vi ikke å hjelpe Ukraina, men å bekjempe Russland."

Russland har hatt flere massive, uønskede besøk fra vest - og vil vel ikke ha fler.

"... wise is the nation which makes ready for the worst to happen", skriver Avro Manhattan i 5. utg. av *The Vatican's Holocaust - The sensational account of the most horrifying religious massacre of the 20th century*. Han skriver (i Preface to the Am. Editions): "THE VATICAN'S HOLOCAUST is not a misnomer, an accusation, and even less a speculation, It is an historical fact. Rabid nationalism and religious dogmatism were its two main ingredients. During the existence of Croatia as an independent Catholic State, over 700,000 men, women and children perished. Many were executed, tortured, died of starvation, buried alive, or were burned to death. Hundreds were forced to become Catholic. Catholic padres ran concentration camps; Catholic priests were officers of the military corps which committed such atrocities. 700,000 in a total population of a few million, proportionally, would be as if one-third of the USA population had been exterminated by a Catholic militia."

Noen tiår senere er katolikken Wesley K. Clark, NATOs Europa-kommandør, på tokt i rest-Jugoslavia; "At the end of the war, Clark was so anxious to stop the Russians from stealing a march to Pristina airport, that he ordered an airborne assault to take the field before them. But Gen. Mike Jackson, the British commander on the ground in Kosovo, wouldn't carry out Clark's orders... "I'm not going to start World War III for you," Jackson later told Clark." (Newsweek 09.08.99)

"... Ingen som har fylgt russisk politikk dei seinaste tjue åra, kan vere overraska over det som skjer no. Alt i 1999, då NATO-fly bomba den serbiske hovudstaden Beograd, gjekk det ei bølge av antivistlege kjensler over Russland. Det mange var opptekne av, var at NATO bomba eit slavisk og ortodoks broderfolk. "I dag Beograd, i morgon Moskva", lét det frå protestmøta." (Halvor Tjønn; Dag og Tid 19.02.16)

Det tok forøvrig muhammedanerne 70 år å overta Kosovo, i flg. folk som regner på slikt. (I den forbindelse kan tilføyes: "Strømmen av asylsøkere til Norge i 2015 og årene før og etter, står i sterk kontrast til kvinnene og barna som flykter fra krigen i Ukraina. Over 70% av asylsøkerne i denne perioden, ihht Statistisk Sentralbyrå, var enslige unge menn fra Afghanistan, Syria, Eritrea og Afrika. De lot kvinner, barn og gamle bli igjen i hjemlandet, for selv å få et bedre liv i Norge og Europa. Svært mange var økonomiske flyktninger. De er ikke fra vårt nærområde og mange bringer med seg en kultur basert på klientelisme, æresvold og kvinneundertrykking." (Jan Kristensen; Setessølen 05.04.22))

"I dekningen av Russland framstilles ofte Vladimir Putin som Fjodor Mikhailovitsj Dostojevskijs "kjellermenneske", en som ruser seg på konspiratoriske opp-tegnelser fra kjellerdypet. Faren ved en slik fremstilling er at helt reelle utenrikspolitiske vurderinger i Moskva også blir forstått som konspirasjonsteorier."

"Det reelle presset mot Russland fra USA etter Sovjetunionens oppløsning i 1991 og viljen til å vingeklippe og balkanisere Russland er dessverre ikke bare en russisk fantasi. Det stammer også fra USA og følger klassisk stormaktspolitikk når et annet imperium, eller stormakt, bryter sammen og etterlater seg territoriale, politiske og økonomiske tomrom.

Oljemannen Dick Cheney blir av mange sett som den mest innflytelsesrike visepresidenten i USA. Republikaneren var en av hovedarkitektene bak George W. Bush jr. sin invasjon i Irak i 2003.

Men Cheney mente også sitt om Russland. I sine memoarer skriver USAs tidligere forsvarsminister Robert Gates at "da Sovjetunionen kollapset i slutten av 1991, ville Dick se demonteringen av ikke bare Sovjetunionen og det russiske imperiet, men også av Russland slik at det aldri igjen kunne bli noen trussel". (Peter M. Johansen; Kl.k. 11.03.22; han forteller adskillig mer.)

"... Det er trist at det i vår verdensdel i dag fortsatt finnes en slik mangel på toleranse; land med ledere som ikke deler de grunnleggende europeiske

verdier. Dette er i direkte strid med det Europa vi ønsker å bygge... Vi har nylig markert at det er 350 år siden freden i Westfalen. Mange trodde det var avslutningen på den siste religiøse konflikten i Europa", gjengir Aft.p. (19.01.99) NATO-gen.sekr. Javier Solana; "Trolig er han den eneste generalsekretær med en fortid som ivrig NATO-motstander. Under hans ledelse har organisasjonen for alvor tatt skrittet fra å være en ren militærallianse til å bli den viktigste brobygger for fred og sikkerhet østover i Europa." Skrives det et par måneder før NATO-og Kjell Magne Bondevik gikk til krig (eller hva Bondevik kalte det) mot Jugoslavia.

(Ifm. den tidl. spanske utenriksminister, Solana, som NATO-sjef, kunne en komme i tanker om Dr.Philos. Olav Valen-Sendstads Moskva og Rom - Fjorten epistler om verdenspolitikken og det 20. århundres motrevolusjon (1952; s.81): "... Eisenhower kom ikke før til Paris for å overta ledelsen i A-paktens militære oppbygning, før han bebudet at Spania måtte komme med i A-pakten. Det lover ikke særlig bra, om Eisenhower skulle bli USA's nye president etter valget i 1952.")

"Han har blitt besatt av Vestens hykleri, og det gjenspeiles i alt den russiske regjeringen gjør. Visste du at han i deler av erklæringen om annekteringen av Krim hentet nesten ordrette utdrag fra Kosovos uavhengighetserklæring, som ble støttet av Vesten? Eller at angrepet på Kyiv begynte med ødeleggelsen av tv-tårnene, akkurat slik Nato angrep tv-tårnene i Beograd i 1999?" (Hist.prof. Niall Ferguson (Kl.k. 26.03.22) gjengir fra Der Spiegel den bulgarske statsviter Ivan Krastev.)

Sverre Lodgård, Nupi (Aft.p. 24.02.22): "... Kosovo-krigen i 1999, bombingene av Serbia for å frigjøre Kosovo, begrenset et mulighetsrom som allerede hadde begynt å skrumpe. Fortsettelsen er godt kjent."

"Det var ingen grunn til å ta spesielt hensyn til russerne, for de lå i grøften, og kunne ikke gjøre stort. Få ante uråd før Vlädimir Putin sto frem på München-konferansen i 2007. Han tok til motmæle. Hadde det gått for lett?"

"USA ville at Nato skulle fortsette østover til Ukraina og Georgia, men møtte motbør i blant annet Tyskland og Frankrike. På et Nato-møte i 2008 ble kompromisset at disse landene fikk et løfte om at de "vil(le) bli medlem" i en eller annen fremtid. Men det var ikke noe veikart for medlemskap.

Tidligere hadde både EU og Nato sagt til de andre østeuropeiske landene at de selv måtte velge hvor de ville høre hjemme. De ville ta imot alle som fylte vilkårene, men nå var det noen som trakk på bremsen."

Johansen (Kl.k. 14.01.22): "Ukraina blir gjort til det store skille for dermed å dekke over at Natos utvidelse og endrede karakter, gjennom den såkalte "utenfor område"-klausulen*fra toppmøtet i Washington i april 1999 bidro til å skjerpe Russlands uro over Natos ekspansjon østover på 1990-tallet fram mot den første utvidelsen samme år. Her påberopte Nato seg retten til å gå til krig uten artikkel 7-vedtak i FNs sikkerhetsråd, slik det skjedde med Natos krig mot Jugoslavia, i klartekst Serbia." *(out-of-area)

"Hele krigen i Jugoslavia er strøket fra fortellingen om Europas nye "sikkerhetsordning". Bombingen av Beograd passer ikke inn i bildet av det fredelige Nato og Europas ukrenkelige grenser. Høsten 1998, da USA hindret at Kosovo kom opp i Sikkerhetsrådet, la Carl Bildt fram fire scenarioer for Nato-angrep, og under Rambouillet-forhandlingene om Kosovo forsikret utenriksminister Madeleine Albright overfor amerikanske journalister at serberne trenger bombing - "og det er akkurat hva de kommer til å få". Kreml var advart. Siste rest av Natos troverdighet forsvant med bombingene av Libya i 2011."

Her kunne kanskje vært stedet å kopiere Harvard-prof. Stephen M. Walt's 7-siders kortkurs for euforiske idealisme-fundamentalister; foreignpolicy.com 19.01.22; "After the Cold War, Western elites concluded that realism was no longer relevant and liberal ideals should guide foreign-policy conduct. As the Harvard University professor Stanley Hoffmann told Thomas Friedman of the New York Times in 1993, realism is "utter nonsense today.""

"Compounding the error is NATO's repeated insistence that enlargement is an open-ended process and any country meeting the membership criteria is eligible to join. That's not quite what the NATO treaty says, by the way; Article 10 merely states: "The Parties may, by unanimous agreement, invite any other European State in a position to further the principles of this Treaty and to contribute to the security of the North Atlantic area to accede to this Treaty." The key word here is "may" - no nation has the right to join NATO and certainly not if its entrance would make other members less secure." <Noen hvis tanker går i retning russisk nord-flåte?>

"...neither Ukraine nor Georgia was close to meeting the criteria for membership in 2008 and other NATO members opposed including them. The result was an uneasy, British-brokered compromise where NATO declared that both states would eventually join but did not say when. As political scientist Samuel Charap correctly stated: "<T>his declaration was the worst of all worlds. It provided no increased security to Ukraine and Georgia, but reinforced Moscow's view that NATO was set on incorporating them." No wonder former U.S. ambassador to NATO Ivo Daalder described the 2008 decision as NATO's "cardinal sin.""

"Unpleasant as it may be, the United States and its allies need to recognize that Ukraine's geopolitical alignment is a vital interest for Russia - one it is willing to use force to defend - and this is not because Putin happens to be a ruthless autocrat with a nostalgic fondness for the old Soviet past."

"The best hope for a peaceful resolution of this unhappy mess is for the Ukrainian people and their leaders to realize that having Russia and the West fight over which side ultimately gains Kyiv's allegiance is going to be a disaster for their country." Det var i januar. 28. mars skriver Truls Olufsen-Mehus (Dagen); "Det kan, tro det eller ei, være en trussel mot verdensfreden å styre utenrikspolitikken som en kompromissløs <la oss tilføye 'historieblind'> idealist i den virkelige verden. Og det er dette realister har advart mot i flere tiår vedrørende NATO-ekspansjon mot øst. Nå er det krig."

"Jeg er enig i at det ikke er grunn til å synes synd på Russland", skriver Robert Mood (i svar til K.G.P.; Kl.k 14.01.22), "det er tvert om mye å kritisere. Jeg lever imidlertid i et land som har vært i krig med de fleste av sine naboer - unntatt Russland. Et land som under andre verdenskrig ble frigjort i nord av Sovjetiske tropper, og som kom til enighet med landet om en delelinje i Barentshavet uten konflikt.

Vi skal heller ikke glemme at de sovjetiske ofrene under andre verdenskrig var størst av alle. Stalin ble i årene etter opptatt av å sikre landet mot et nytt angrep. En buffersone mellom Sovjetunionen og Vesten ble løsningen... Den nasjonale stoltheten knyttet til seieren i "Den store fedrelandskrigen" og over Napoleon 133 år tidligere i "Fedrelandskrigen av 1812" er naturlig og berettiget. Krigserfaringene har vært med å forme Sovjetunionen og Russlands nasjonale identitet og subjektive sikkerhetsbehov. Peter den Stores åpning mot vesten, og innsats for å omskape Russland til en moderne europeisk stat, feilet. Det gjorde også Mikhail Gorbatsjov, hvis dette var hans mål. Arven etter Romanov-slekten og tsarveldet lever imidlertid videre." "Vi kan ønske at situasjonen var annerledes, men "Russland er et annet sted" og "Russland er satt eget sted", som Peter Normann Waage elegant formulerte det i sine bøker."

"Hvem er så vi? Etter brannbombingen av kvinner og barn i 63 japanske byer gav den amerikanske generalen Curtis Le May uttrykk for at han nok hadde blitt stilt for retten for krigsforbrytelser hvis USA ikke hadde vunnet krigen. Ikke for å sidestille, men begrepene Abu Ghraib, Guantanamo, dronedrap, Tsjetsjenia, Georgia, Krim og Ukraina samt cyberkrig og giftdrap vekker negative assosiasjoner og avsky. Det minner oss også om ordtaket "den som er uten synd, får kaste den første sten" <Joh.8,7>."

"Natos ekspansjon ... Vi lyttet ikke til motforestillingene som ble enda tydeligere med Vladimir Putin, mens demokratiske prinsipper og røde linjer rykket stadig nærmere konfrontasjon.

Tankesettene som gav oss norsk base- og atompolitikk, samt dobbeltvedtaket i

(Men kanskje er det litt "grunn til å synes synd på Russland" likevel. "...i hvilken grad sjokkterapien, mote-ideologien etter Murens fall, hadde skadet økonomien." "Industriproduksjonen ble omtrent halvert mellom 1992 og 1998, det ble også landbruksproduksjonen og reallønningene. Reallønningene steg tidlig i perioden, før den kollapset med devalueringen i 1998. I 2009 mente en artikkel i det prestisjetunge magasinet Lancet at parallelt med privatisering og sjokkterapi, var forventet levelader for russiske menn sunket med sju år." "Hvem hadde gitt Russland økonomiske råd som kunne skape en slik katastrofe? Som tidligere elev leser jeg Harvard Crimson, universitetets studentmagasin. Der stod det om en skandale som begynte i 2000, da USAs justisdepartement gikk til sak mot Harvard Institute of International Development (HIID). Som rådgiver til Russland hadde "HIID som kontraktpartner misbrukt den amerikanske regjeringens tillit gjennom å bruke personlige forbindelser til privat fortjeneste"... Det som for USAs justisdepartement var korruperte akademikere ble for Russland en økonomisk katastrofe."

"Det som skjedde med den russiske økonomien etter Berlinmurens fall får meg til å tenke på en vits som verserte under Den kalde krigen. Vi er på Den Røde Plass i Moskva under 1. mai-paraden. Her passerer en uendelig rekke av soldater og fryktinngydende militære våpen. Helt til slutt i paraden kommer det en mann med dress og stresskoffert. "Hvem er det?", lyder spørsmålet. "Det er økonomen", er svaret. "Han er den farligste av dem alle." (Erik Reinert; Kl.k. 06.04.22))

"Russland er et annet sted" - Øystein Steiro minner (09.04.22) om hva "George Kennan rapporterte fra Moskva allerede i 1946 i 'the long telegram' tilbake til Washington; "En ting kan vi være sikker på; Det vil aldri finne sted noen grunnleggende og varig endring i Russisk politikk gjennom utenlandsk påvirkning. Om en slik endring skal finne sted og bli varig må det være et resultat av det russiske folks eget initiativ og bestrebelser." Det gjelder fortsatt i 2022."

"Mannen som regjerte Russland då <Sergej> Uvarov ar utdanningsminister, heitte Nikolaj I. Han kom til makta etter at framstegsvennlege offiserar i desember 1825 hadde freista å innføra ei demokratisk grunnlov i Russland. Alle dei 30 åra Nikolaj styrte, kjempa han mot gjenferda til dei såkalla dekabristane. Han trong ein ideologi for å føra denne kampen. Denne ideologien fann han i formuleringa til Uvarov."

"Rett nok kallar ikkje Putin regimet sitt for autokratisk, slik Nikolaj I gjorde. Ordet Putin nyttar, er maktvertikalen. I praksis går det ut på eitt og det same: Makta spring ut frå toppen av samfunnet. Herskaren, anten han blir kalla tsar eller president, sit med makta og fordeler ho nedover i samfunnet. Tsaren har all makt, mens dei nedover i vertikalen ikkje har noka makt.

Dei andre to elementa i formelen til Uvarov, ortodoksi og nasjonalitet, er ikkje mindre aktuelle.

Putin har, på same måte som tsarane, gjort den ortodokse kyrkja til sin reiskap. Kyrkja velsignar den russiske maktstrukturen. Fordi russarane er eit svært religiøst folk, er dette viktig i den noverande stoda. Kyrkja gjev legitimitet til krigen i Ukraina.

Og når det gjeld det tredje, nemleg narodnost, som kan omsetjast med nasjonalitet eller det å vere folkeleg, handlar det om sjølve einskapen i den russiske staten. Det finst berre éin storrussisk nasjon, og alt som kan splitta denne nasjonen, må nedkjempast.

Nikolaj I forstod dette då han i 1847 forviste den ukrainske nasjonalpoeten Taras Sjevtsjenko. I dag kan ein overalt i Ukraina sjå portrettet til Sjevtsjenko, diktaren som la grunnen for det ukrainske skriftspråket, men som blei lagd for hat av tsaren."

"Då Putin kom til makta kring år 2000, moderniserte han den gamle treeinige formelen til tsardømmet." "... Putin slo fast i den illgjetne artikkelen han skreiv i sommar der han hevda at det ikkje finst ein eigen ukrainsk nasjon. Og

"Norge er en liten nasjon med et stort territorium som fort kan vise seg utsatt i euroatlantiske konfliktscenaria. Det er vi på ingen måte forberedt på. Vi må gjerne beklage at det er slik, men våre beklagelser endrer lite ved kompleksiteten i forholdet mellom makt og rett, og at det ene ikke kan tenkes uten det annet.

Det stemmer ikke med våre ideal, men demokrati og menneskerettigheter er verken uomstridte eller allment aksepterte verdier og slett ikke norm for alle fremtidens politiske regimer. Det må vi akseptere om vi vil ha fred.

Vi burde også ha lært, etter de siste ti-års mange felttog på Balkan, i Midt-østen og i Afrika, at vår forståelse av demokrati og menneskerettigheter vanskelig lar seg innføre i andre land, verken med bistand og softpower eller med militærmakt og hardpower.

Våre vestlige demokratier <som idet vi snur ryggen til Bibelen siger over i emo- & demokratier; Bibelen eller ikke Bibelen - det er spørsmålet; se herom (kommentar-avisa.no) D.J.H.; Hadia Tajiks gud (09.06.15), note 15; og Hvis du måtte pakke og reise (16.02.15). Våre vestlige demokratier> er et resultat av århundrelange prosesser. Det kan vanskelig påtvinges andre i hurtigtogs fart med militærmakt, og enda mindre i samfunn med helt andre kulturelle forutsetninger og med en helt annen historie og økonomiske forutsetninger enn våre." (Øystein Steiro; resett.no 03.03.22; Steiro:) "... vår kollektive bevissthet har kort hukommelse. Rent historisk er Russland en viktigere aktør i europeisk historie enn USA og Storbritannia. Å ville utestenge Russland fra det euroatlantiske statssystem er tankeløst. Å bestride berettigelsen av russiske bekymringer for egen sikkerhet i Europa er historieløst. Det er rett og slett uklok politikk."

"Vi er ingen stormakt. Våre beste intensjoner endrer lite. Kanskje har vi ikke ledere heller av den kvalitet og format som kunne ønskes. Uansett, har den norske staten og våre folkevalgte bare én overordnet moralsk forpliktelse i tilfelle krise eller krig; den må gjøre det som gjøres kan, for å hindre at eget territorium og egen befolkning utsettes for krigshandlinger.

Men dette kan vi bare oppnå ved kløktig diplomati, oppbygging av egen vernekræft og god utnyttelse av eget territorium. Lykkes den norske staten med dette kan den også ha bidratt til mer forutsigbarhet og større stabilitet i ellers uoversiktlige mellomstatlige prosesser. Mer kunne dermed også gjøres for våre allierte."

"Norsk diplomati og forsvarspolitik har ... lenge vært preget av politiske motsetninger, en dyp ukunnen og en himmelropende uansvarlighet. Det har bidratt til å destabilisere situasjonen i vårt nærområde og eksponert norsk sikkerhet. Det har vært bred politisk enighet om denne politikken. Det gjør det desto mer smertefullt å vende en vond vane. Vi er også, trolig av ren naivitet og forfengelihet, blitt overbevist om at andre, større og mektigere enn oss, vil ta på seg å forsvare oss på det vis vi ønsker og når vi mener det er nødvendig og best, uten at vi gjør annet enn å be dem komme. Det er dessverre ikke slik verden fungerer."

"Det mest åpenbare og det første som må gjøres er å kaste engasjementspolitikken og forestillingen om Norge som humanitær stormakt i søppelkassen, gjenoppbygge Forsvaret og seriøse utenriks- og forsvarspolitiske kompetansemiljø."

OG SÅ SKLED KRISA OVER ... ?

"-For Guds skyld, denne mannen kan ikke forbli ved makten, sa Biden om Russland<s> president Vladimir Putin", Warszawa 26. mars. "Richard Haas, tidligere diplomat og president for Council on Foreign Relations (CFR), advarer om at Bidens uttalelse kan lede Putin vekk fra fredens vei. Nemlig ved å bekrefte den russiske presidentens største frykt: At USA er ute etter Putins avskjed og systematisk endring i Russland." (Aft.p. 28.03.22)

I forfjor begynte 'noen' å hype et (for folk under pensjonsalder) ufarlig virus; samt samtidig en sykdom som forebygges og kureres med vitaminer og trygge, eldre legemidler.

I fjor innfant seg en politisk-konstruert energikrise som bl.a. består i å sette el.pris ihht. dyrest produserte kWh - i Norge lar en de økte el.- og diesel-utgiftene true eksistensen for fattigfolk og gode bedrifter, og lar de økte el.- og diesel-inntektene tilflyte offentlig kasse.

I år melder seg en krig i Europa, en krig 'noen' lenge har rigget for - (og sikkert beleilig for 'noen' om krigsstøy kan overdøve Reiner Fullemich & medarb.s gjennomgang av virusgamet).

Siden får man vel også matmangel å være opptatt av. Og hva med el.kraft i Norge neste vinter under dagens kraftregime? (-Vi må ha fler propellstativer.) Og så blir det naturligvis pressekonferansene som oppgir hvor mange som kan besøke heimen (-Vi kan ikke besøke deg, for vi er for mange - men du kan besøke oss), samt hvilken farve Regjeringen etter en helhetsvurdering har besluttet å plage ungdommen med.

Denne krigen ...; "I denne tida funderer jeg mye over meg selv." Skriver Åsa Linderborg (Kl.k. 02.04.22).

"Når jeg grubler over meg selv, innser jeg også at jeg aldri har hatt noen utviklet idé om svensk sikkerhetspolitikk.

Jeg har alltid vært for et sterkt svensk forsvar, men ikke en eneste gang har jeg applaudert budsjettøkningene til forsvaret. Hver nye krone til militæret har jeg veid mot helse, skole, omsorg, trygd, pensjoner og så videre. Jeg har med andre od vært for et sterkt svensk forsvar, men jeg har aldri villet at det skal koste noe."

"Krigen i Ukraina er også sjokkdoktrinens tid, for å bruke uttrykket til Naomi Klein." "Spørsmålet om Sveriges forhold til Nato reforhandles nå, mens vi er i sjokk." "Jeg ser hvordan vennekretsen min sprekker opp i redsel og affekt. De rødeste sosialdemokrater stiller seg høyre for regjeringen og krever Nato-medlemskap. Til og med venstresida vakler. Selv står jeg og gisper etter luft, nærmest lammet over tingenes tilstand.

Å ombestemme seg er én ting, det må man gjøre noen ganger. Å ta beslutninger i sjokk er noe helt annet."

Øystein Steiro skriver (09.04.22) at i "vanskelige tider, i krise og krig, er det viktigere enn noensinne å holde hodet kaldt og ikke la seg rive med av euforiske krigshissere. Krigståke og begge siders propaganda og desinformasjon gjør det vanskelig å få oversikt. Nyanser og kontradiksjon settes til side til fordel for det allment aksepterte. Rettmessig sympati med den svakere part svekker egen dømmekraft og evne til å ivarete egne interesser.

Det er farlig i en tid der vi mer enn noensinne trenger klare hjerner, nøkterne vurderinger og kloke beslutninger som står seg for historiens dom."

Det har vært de kjappe avgjørelser tid; -Vi må gjøre som i Danmark, het det da dominobrikkene veltet innover fra Europa mars 2020. Det lød lignende et par år senere da dansker sendte norske multi-purpose-våpen til Ukraina - ditto norsk forsendelse kan diskuteres, men avgjørelsen fremsto ikke veloverveiet, skjønt overveiet var den muligens; "Mye tyder på at det var enighet i dette forumet <Joint Expeditionary Force - en britisk ledet nordeuropeisk sammenslutning om hvilken forøvrig sies at den 'kan handle mens NATO fortsatt tenker'> som utløste beslutningen om norske våpenforsyninger til Ukraina." (Idar Helle; Kl.k. 02.04.22)

"Krise" har blitt et så gjennomgripende og altomfattende trekk ved livene våre at det kan være grunn til å undres over om dette bare er en følge av en serie uheldige hendelser, eller om det er mer som spiller inn. Pierre Dardot og Christian Laval har for eksempel hevdet at krise har blitt en "styringsmåte" under nyliberalismen, der "enhver naturkatastrofe, enhver økonomisk krise, enhver militærkonflikt og ethvert terroristangrep systematisk utnyttet av nyli-

berale myndigheter for å radikaliserer og akselerere transformasjonen av økonomier, samfunnssystemer og statsapparater".

I boka "Sjokkdoktrinen" fra 2007 utforsker Naomi Klein tanken om katastrofekapitalismen. Hennes sentrale tese er at det er lettere å forandre samfunnet når folket er desorienterte og rammet av frykt. Før folket har fått tid til å skjønne hva som skjer, blir de i rask rekkefølge påført dramatiske endringer i den eksisterende økonomiske ordenen, endringer som vanligvis ville ha vært politisk umulige. I dag vil det imidlertid kanskje være mer passende å snakke om en krisekapitalisme, hvor vestlig kapitalisme bare klarer å fungere ved å skape en permanent nøds- eller unntakstilstand ved å utnytte (eller utforme) en endeløs serie av kriser.

I et slikt system utgjør ikke lenger "krise" et avvik fra normalen, det er normalen - standard utgangspunkt for all politikk. Det medfører selvfølgelig et paradoks. I boka "Anti-Crisis" hevder antropologen Janet Roitman at "det å definere noe som en krise innebærer at det finnes en norm å referere til, en vurderingsstandard man kan jevnføre med: krise sammenlignet med hva?" I dag brukes imidlertid begrepet som en endeløs tilstand, der krisa selv har blitt normalen."

"Så hva kjennetegner denne nye "normalen"? Aller først en generell aksept av tanken om at vi ikke lenger har råd til å organisere samfunnet vårt rundt et mer eller mindre stabilt sett av regler, normer og lover. Deretter at den konstante strømmen av nye trusler - terrorisme, sykdom, krig - betyr at vi kontinuerlig må være rede til raskt å tilpasse oss et scenario i stadig endring med permanent ustabilitet. Det betyr igjen at vi ikke lenger har råd til nyanserte offentlige debatter som vanligvis er forbundet med vestlige liberaldemokratier. Myndighetene må kunne gjennomføre beslutninger raskt og effektivt.

Det betyr også at langtidsplanlegging og framtidsvisjoner, det som historisk sett har vært drivkrafta bak samtidsutviklingen, er nytteløst - både på individuelt og kollektivt nivå.

Permanent krise betyr å sitte fast i en evig nåtid <noe 'forwellsk' over dette?>, der all energi rettes mot kampen mot øyeblikkets fiende: islamsk terrorisme, økonomisk ustabilitet, covid-19 og Russland."

"Vi kom ikke hit helt plutselig. Det har vært en sakte forvandling, der hver krise har blitt brukt til å meisle bort stadig mer av våre økonomiske, sosiale, demokratiske og individuelle rettigheter, men kanskje aller viktigst til langsomt å forskyve oppfatningen vår av hva som er normalt. Pandemien er et åpenbart eksempel. I løpet av de siste to årene har vi i flere land opplevd - og i stor grad akseptert - innføring av tiltak som ville ha vært utenkelige helt fram til det øyeblikket de ble innført: nedstenging av hele økonomier, massekarantene (og påfølgende tvungen vaksinerings) av millioner av friske mennesker, stenging av skoler gjennom flere måneder, undertrykkelse av enhver form for meningsfylt offentlig debatt, kansellering av dissens, utestengning fra offentligheten og seinere demonisering og kriminalisering av uvaksinerte - den nye store folkefienden.

Disse tiltakene gikk hånd i hånd med mer tradisjonelle "nødtiltak" som tidligere kriser allerede hadde gjort oss vant med, som hurtigbehandling av lover, straffereaksjoner mot offentlige demonstrasjoner og tildeling av innkjøpsavtaler til multinasjonale selskaper uten ordentlige anbudsprosesser eller juridisk kontroll samt ytterligere styrking av eksisterende kapitalistiske oligopol. Slik bygger enhver ny krise på fundamentet som ble lagt i den forrige krisa og bereder grunnen for den neste." Italiener Thomas Fazi (Kl.k. 15.03.22) kommer så til krigen, hvor "vestlige ledere ser ut til å gjøre alt som står i deres makt for å helle bensin på bålet heller enn å søke en fredelig løsning på konflikten."

"-Krigen Putin fører i Ukraina, har endra tryggingssituasjonen i Europa fundamentalt og skapt ein ny normal", siteres Jens Stoltenberg (Bardufoss uke 12; Dag og Tid 01.04.22). Ny normal. Og NATO er pr idag en uomtvistelig suksess;

Stoltenberg: "-Nato er den mest vellukka alliansen i historia fordi vi har klart å stå samla og endre oss når verda endrar seg. No endrar verda seg, og derfor må Nato endre seg igjen". 32

Endrer verden seg nå - eller har nå NATO endret verden? NATO har blitt endret før; i 1999, fra en forsvars- til også en angreps-allianse. Og igjen skal NATO endres. Til hva denne gangen?

"Jens Stoltenberg høyrer med til dei mange som ytrar seg som om det USA-assisterte statskuppet i Ukraina i 2014 aldri har funne stad. I hans framstilling blir dermed Russlands annektering av Krim eit ikkje-provosert og eineståande grovt folkerettsbrot. Kvar gong han uttalar seg om dette, greier han å sjå ærlig ut i fjeset. Det er ein sterk prestasjon." (Jon Hellesnes; kronikk, Kl.k. 09.04.22:)

"Kapitlet "Aggresjonsforbrytelsen" i Ståle Eskelands juridiske verk "De mest alvorlige forbrytelser" (2011) inneheld ein kort historikk og ein juridisk gjennomgang av fokerettsbrot og illegitim åtakskrig i perioden frå USA og NATOs åtak på Jugoslavia i mars 1999 til NATO-bombinga av Libya i 2011. Denne perioden førde med seg grove folkerettsbrot og stadig aukande drapstal på sivile. Eskeland viser til Bruno Simma, som han presenterer som ein av dei fremste ekspertane på folkerett og militær etikk i verda. Simma har konkludert med at USA med vekslande koalisjonar har vore hovudkrafta i den raseringa av folkeretten og militæretikken som har skjedd i denne perioden og i tida etterpå."

Og neste kapittel? Spørger kun.

Det hender noen, kanskje i naiv uvitenhet om potensielle implikasjoner ved offentlighet, lar lyde saker ikke ment til almuens kunnskap; således USMC-Capt. Alexandra B. Anderson's artikkel i Marine Corps Gazette, mai 2017, fra hvor Klassekampen (09.10.17) siterer at "Norge er slagmarken i en potensiell framtidig konflikt med Russland."

Jon Hellesnes (Dag og Tid 09.06.17) rekapitulerer et NRK-intervju (tidlig -80-tall) med en US-informasjonsoffiser som ifm. NATO-øvelse forteller om "det siste nye i Nato-strategien. Det dreia seg om det såkalla krigsteateret, kor det skulle leggest i tilfelle krig med Sovjetunionen. Målsettinga var å skyve det langt unna store Nato-land så som USA, Forbundsrepublikken Tyskland og England. Kort sagt: krigsteateret skulle ligge her nord. Nærmare bestemt hos oss."

"For å forhindre at Norge som et resultat av utenlandske baser på norsk territorium skal bli en krigsskueplass, må norsk basepolitikk fra 1949 stå urørt"; skriver tidl. forsvarsattaché i Russland, Frode S. Hauen (Kl.k. 01.04.22); "Det foreligger et signert utkast til avtale om å etablere flere faste amerikanske militære installasjoner i Norge." "Et sterkt Nato, ja, men ikke med faste amerikanske etableringer på norsk territorium."

Det synes som krigen (den nye) så vidt rakk å redde 200 mål jær-jord fra den tidligere flertallskonstellasjon av politikere og en skjebne som alminnelig vettuge mennesker lenge har argumentert imot (ref. Nat. 05.04.22) - vi lever i en interessant tid hvor det gyldige argument glatt tilsidesettes. **Det gyldige argument forblir gyldig selvom Joe fyrer i peisen når Jonas kommer på besøk.**

"Det såkalla forsvarsdepartementet har søkt råd hos Rand Corporation. Tilrådingar derifrå har motivert Norge til å "samarbeide" med USA om ein såkalla tilleggsavtale, "Supplementary Defense Cooperation Agreement". Den kom i stand i april i år." Skriver filosof Jon Hellesnes i fjor. (Kl.k. 26.11.21) "Den såkalla tilleggsavtalen frå april i år inneber at delar av Norge blir henta inn i eit system av amerikanske basar. Kor vidt basane er eller ikkje er utstyrte med atomvåpen, har norske styresmakter ingenting med. Basane skal sortere under USAs jurisdiksjon."

"Stortingsvalet relativt nyleg var nifst. Det verka som ein skrekkfilm der bli-

de menneske viser seg å vere zombiar. Ingen av partia – INGEN – prioriterte denne saka i valkampen. Å vere eller ikkje vere eit land med sjølvråderett er spørsmålet. Men det spørsmålet var utan interesse for dei som stilte til val, verka det som. Dette kan tyde på at ingen av dei aktive norske politikarane (uansett parti) forstår seg på problemet om asymmetriske militæralliansar. Det er ille, for dette har vore eit tema i militærteori og politisk filosofi i meir enn tusen år.

Problemet ligg i dette: Ein småstat bind seg til ei stormakt for å trygge seg mot ein potensiell fiende. Men situasjonen kan fort endre seg. Stormakta ser seg tent med å gjere småstaten til ei brikke i sitt eige strategiske stormakts-spel. Ja, lagnaden som sjakkspels "bondeoffer" er ein permanent risiko for småstaten."

"For ein dryg menneskealder sidan, då medlemskapet i Nato (som på den tida heitte Atlanterhavspakta) kom på den politiske dagsorden, hadde landet vårt ein del forstandige politikarar. I motsetnad til dagens stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer forstod dei seg på det klassiske problemet om asymmetriske militæralliansar. Dermed var dei skeptiske til medlemskap. I argumentasjonen deira låg innsiktsfulle resonnement som dagens norske politikarar ikkje forstår, eller ikkje vil forstå. Ein av desse forstandige var C.J. Hambro. Han bøygde seg heller ikkje for press. Lars Røar Langslet har skrive at Hambros stol stod demonstrativt tom den dagen medlemskapet skulle opp til votering. Etter at Norge var blitt Nato-land, framheva Hambro at det var realpolitisk nødvendig med "en mistenksom aktsomhet også overfor våre allierte". Særleg galdt dette den største alliansepartnaren, USA. I dag er dette rådet frå Hambro ekstra viktig." "Norge får neppe nokon ny sjanse."

Et sted å gjenta militærhistoriker Harald Høiback i 2019: "... så langt har ikke våre politikere oppfattet trusselen mot Norge, fra verken Moskva eller Washington, som større enn at 1,6 % av BNP er en passende forsikringspris. Om det er nok, kan bare fremtiden vise."

OG SÅ

var det kobbernett, da. Vi bør ikke få å registrere fra (beredskaps-)statsråden som nylig besøkte en (efter sigende hemmelig) Telenor-hule i et fjell, at kobbernett sorterer under Samferdselsdepartementet...

(Samferdselsdepartementet kan påbegynne redusjon av eksponeringen for trådløs masseødeleggelses-kommunikasjon – eller som Vladimir Putin formulerer det (sit. i notat av prof.em. i biokjemi og med. basalfag, Washington State Univ., Martin L. Pall; i Einar Flydal og Else Nordhagen (red.); 5G og vår trådløse virkelighet; s.286): "Vi trenger ikke å gå til krig mot USA. USA <samt også Norge> utfører kollektivt selvmord ved måten de bruker elektrisitet på.")